

GÖTEBORGS UNIVERSITET

En förändrad musikundervisning

- En kvalitativ studie om hur pedagoger resonerar kring musikundervisningen i skolan.

Av: Sara Westerberg

Självständigt arbete L6XA1A

Handledare: Mikael R Karlsson

Examinator: Ilona Rinne

Rapportnummer: VT17-2930-051-L6XA1A

Sammanfattning

Titel: En förändrad musikundervisning - En kvalitativ studie om hur pedagoger resonerar kring musikundervisningen i skolan. A change in music teaching - A qualitative study of how teachers argue about music education in school

Författare: Sara Westerberg

Typ av arbete: Examensarbete på avancerad nivå (15 hp)

Handledare: Mikael R Karlsson

Examinator: Ilona Rinne

Rapportnummer: VT17-2930-051-L6XA1A

Nyckelord: Musiklärare, Musiklärares känslomässiga reaktioner, musiklärares hantering, musikundervisning, förändring av kursplan i ämnet musik

Keyword: Music teacher, music teachers' emotional reactions, music teachers management, music education, change of syllabus in the subject of music

Syftet med studien är att undersöka hur lärare resonerar kring de förändringar som skett inom musikundervisningen i grundskolan vilket även innefattar lärarnas reaktioner samt hantering och anpassning. För att få en inblick i lärarnas vardag användes metoden intervju med urvalet av fyra respondenter som valdes ut slumpmässigt. Alla var lokaliserade inom två grannkommuner i Sverige. Analysen av den insamlade datan föll ut i tre huvudkategorier. Första, kursplanen som innefattar hur lärarna väljer att lägga upp sin planering samt deras resonemang kring de förändringar som skett sedan införandet av LGR 11. Andra, handlar om betyg och bedömning som syftar till de förändringar som skett gällande införandet av betyg och bedömning, kunskapskraven samt dokumentation. Till sist, grupper och resurser, vilket innefattar storleken på elevgrupperna samt inflödet av nyanlända och hur detta hanteras i klassrummet och den tillgång till resurser lärare har i klassrummet.

Resultaten visar att sedan införandet av LGR 11 så har lärarnas undervisning förändrats där huvudfokuset nu ligger kring bedömningen av kunskapskraven. De visar att helklasser (20-26 elever) i elevgrupperna är vanligast förekommande med några undantag, samt hur lärare reagerar kring undervisning av nyanlända samt hur de anpassar undervisningen efter dem. Undervisningen av nyanlända ser lärarna som en utmaning på grund av bristande kommunikation. Resultatet visar också att lärares känslomässiga reaktioner och känslomässiga attityd till förändring ligger till grund för hur väl de klarar av att anpassa sig till dem och hur de hantera dem i en undervisningssituation.

De didaktiska konsekvenser som går att se är framförallt att lärare som har en positiv inställning till de förändringar som sker har lättare att förändra och implementera nya arbetssätt i undervisningen, samt att de uppvisar mindre stress.

Abstract

The purpose of this study is to investigate how teachers reason about the changes that have taken place in the music education in primary school, which also includes teachers' reactions as well as management and adaptation. In order to gain an insight into teachers' everyday lives, the method interview was used with the selection of four respondents which were selected at random. They were all located within two neighboring municipalities in Sweden. The analysis of the collected data fell into three main categories. First, the syllabus, that includes how the teachers' choose to put up their planning as well as their reasoning about the changes that have occurred since the introduction of LGR 11. Second, is about grades and assessments aimed at the changes that have occurred regarding

the introduction of grades and assessment, knowledge requirements and documentation. Finally, groups and resources, which include the size of the student groups and the inflow of new arrivals and how this is handled in the classroom as well as the access to resources teachers have in the classroom.

The results show that since the introduction of LGR 11, teachers' teaching has changed, with the main focus now on the assessment of knowledge requirements. They show that classes of 20-26 students are the most common with some exceptions, as well as how teachers react to teaching new arrivals and how they adapt the teaching to them. The teachers see the teaching of new arrivals as a challenge due to lack of communication. The result also shows that teachers' emotional responses and emotional attitudes towards change are the basis for how well they can adapt to them and how they deal with them in an educational situation.

The didactic consequences that can be seen are, above all, that teachers who have a positive attitude to the changes that take place, have easier to change and implement new working methods in teaching, as well as that they exhibit less stress.

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
1.1 Förändringar	1
1.2 Studien	1
2. Bakgrund	1
2.1 Jämförelse av kursplanerna i ämnet musik: Lpo 94 och LGR 11	2
2.2 Dokumentation - Den skriftliga Individuella utvecklingsplanen (IUP)	3
2.3 Nyanlända	3
2.4 Syfte och frågeställning	4
2.5 Tidigare forskning och teoretiskt ramverk	4
Sammanfattning litteratur	6
3. Metod	6
3.1 Urval	6
3.2 Forskningsetiska principer	7
3.3 Intervjuerna	7
3.4 Analys av data	8
3.5 Metoddiskussion	8
4. Resultat & Analys	8
4.1 Lärarnas resonemang kring förändringarna	9
Kursplanen	9
Grupper och resurser	10
4.2 Lärarnas reaktioner på förändringarna	12
Kursplanen	12
Betyg och bedömning	13
Grupper och resurser	14
4.3 Lärarnas hantering av förändringarna	17
Kursplanen	17
Betyg och bedömning	18
Grupper och resurser	20
5. Diskussion	22
5.1 Förändringar	22
5.2 Reaktioner	22
5.3 Hantering och anpassning	24
6. Slutsats	25
6.1 Didaktiska konsekvenser	25
6.2 Fortsatt forskning	25
Källhänvisningar	26
Bilagor	29
Intervjuguide	29

1. Inledning

Musik är ett ämne som är viktigt för den sociala gemenskapen samt ett ämne som påverkar varje individs identitet och ligger till grund för dess utveckling. Den finns i alla kulturer och används i olika sammanhang där den har olika betydelse och olika funktioner. Genom en undervisning i ämnet musik ökas således möjligheterna för varje individ att delta i samhällets kulturliv, att utveckla sin identitet samtidigt som den skapar en förståelse för andra individer såväl som andra kulturer. (Skolverket, 2011). Detta är vad som står i kursplanen idag och varför undervisningen i ämnet musik är såpass viktig att lägga fokus på. Inte bara för elevernas skull och deras utveckling, utan även för musklärarnas och att de får den hjälp och medel de behöver för att kunna uppnå dessa mål.

1.1 Förändringar

Under de senaste åren har två större samhällsförändringar skett som båda på olika sätt påverkat och förändrat hur musklärare undervisar i ämnet musik. Den ena är dels förändringar som skett kring läroplanen och kursplanen i ämnet musik och dels den ökade dokumentationen som idag ska göras på eleverna. Denna förändring är en del av en reform som kallas *New Public Management*. Den andra förändringen som skett är den ökade strömmen av flyktingar som finns idag. Detta är inte en förändring sammankopplad med NPM, men däremot kopplad till de konflikter som skett inom krigsdrabbade områden i mellanöstern (Norberg, 2017). Den gemensamma nämnaren för dessa två förändringar är att de båda påverkat undervisningen i ämnet musik.

Begreppet *New Public Management* myntades i början av 1980-talet och är en reform inom den offentliga sektorn som främst innebar att de olika styrande departementen, däribland Skolverket, ändrade sina policys från en input-orienterad och detaljerad modell till en mer output-orienterad och målinriktad modell. För skolan innebar detta en större frihet men med tydligare direktiv med mål från Skolverket. Friheten innebar att varje skola själv avgjorde hur de skulle gå tillväga för att möta de kriterier och mål som blivit satta av Skolverket. (van der Sluis, Reezigt & Borghans, 2017) Orsaken till att denna reform skedde var på grund av neoliberalismens syn på samhället; att allt, inklusive skolan, skulle vara marknadsstyrt för att öka den ekonomiska tillväxten i den offentliga sektorn (Börjesson, 2016). Dessa förändringar har sedan banat väg för skapandet av den läroplan som kom 2011. Skolverket har, inom NPM, skapat ett system som baserats på att sätta upp mål som ska följas av skolorna, vilket som går att se i läroplanen (LGR 11) då den är mer målstyrd och med ett större fokus på kunskapskrav och bedömning (van der Sluis, et.al, 2017; Börjesson, 2016).

1.2 Studien

Denna uppsatsen kommer att fokusera på hur lärare resonerar kring dessa förändringar inom ämnet musik som dels läroplanen medfört med både bedömning och dokumentation, men även de förändringar som skett i samband med det ökade inflödet av nyanlända. Den kommer även att fokusera på dels hur undervisningen ser ut för musklärare med planering och resurser dels om musklärarna har förändrat sin undervisning utifrån dessa två samhällsförändringar. Den kommer även att belysa hur de reagerar på förändringarna både i planering av undervisning samt dokumentation och bedömning, men även på deras känslomässiga reaktioner kring dem.

2. Bakgrund

Ämnet musik har under de senaste åren genomgått flera olika förändringar som alla på olika vis påverkar lärarna och deras undervisning i ämnet. Den största förändringen som skett är att det idag finns en ny läroplan, LGR 11, som förändrat undervisningen för lärare på olika nivåer. En andra

förändring som skett är att Skolverket (2013) införde en så kallad *individuell utvecklingsplan* som syftar till att visa och främja elevers lärande; att sammanfatta de insatser en elev behöver för att nå läroplanens kunskapskrav och få möjlighet att utvecklas så långt som möjligt (Skolverket, 2013). En tredje stor förändring som skett är inflödet av nyanlända, framförallt under de senaste åren vilket även detta har en inverkan på lärarnas planering och undervisning i skolan och ämnet musik. (Norberg, 2017)

2.1 Jämförelse av kursplanerna i ämnet musik: Lpo 94 och LGR 11

Kursplanen i ämnet musik har förändrats med den nya LGR 11 jämfört med Lpo 94. Genom att analysera och jämföra dem går det att hitta både likheter och skillnader, där en av likheterna är att båda kursplanerna använder sig av ett mål- och kunskapsrelaterat betygssystem med syftet att eleverna dels ska bli bedömda i relation till de nationella kunskapskraven och dels ”*ge bättre information om elevers kunskapsutveckling*” (Skolverket, 2014). En skillnad är betygssystemet där Lpo 94 använde sig av en tregradig skala baserad på *G-VG-MVG*, medan LGR 11 använder en femgradig skala *A-E*, med ytterligare ett betyg för de elever som inte når målen i grundskolan, betyget *F*. (Skolverket, 2014).

Den skillnad som tydligast går att se är kunskapskraven och bedömningen. Lpo 94:s kunskapskrav visar endast på den lägsta nivå en elev ska ha uppnått alltså betyget godkänt, medan LGR 11 visar på tre olika nivåer (E, C, och A) med kompletterande mellannivåer (D och B) där betyget E visar nivån för godkänt. Båda kursplaner använder sig dock av verb, adjektiv och adverb i bedömningen för att beskriva den nivå eleven bör uppnå.

En annan skillnad som går att se är undervisningens innehåll. Lpo 94 visar ämnets uppbyggnad och karaktär (centrala innehåll) kring undervisningen som sedan bedöms utifrån delmål satta för årskurs 5 och 9. Till skillnad från LGR 11, vars centrala innehåll är uppdelat i tre olika delar, årskurs 1-3, 4-6 och 7-9. (Utbildningsdepartementet, 1994; Skolverket, 2011).

Lpo 94:s *inledning* och *mål att sträva mot* liknar LGR 11:s *syfte* då båda syftar till att beskriva varför musikämnet finns i skolan samt vad eleven ska få möjlighet att utveckla. Innehållet är detsamma med skillnaden att de beskrivs på olika sätt och förtydligas på olika sätt. Lpo 94 börjar med en flytande text om varför musikämnet finns i skolan och dess betydelse för samhället för att sedan under *mål att sträva mot* bli tydligare inom vad eleven ska få möjlighet att utveckla med hjälp av punktform. LGR 11 har först en kort inledning om vad ämnet betyder för samhället, för att sedan under *syfte* beskriva med flytande text vilka förmågor eleven ska få möjlighet att utveckla som sedan kortfattat konkretiseras i punktform. (Utbildningsdepartementet, 1994; Skolverket, 2011).

Som tidigare beskrivits skiljer sig kunskapskraven och bedömningen mellan Lpo 94 och LGR11. Det som däremot stämmer överens är att eleven på nivån godkänt, dvs de kunskaper och förmågor eleven ska ha uppnått för betyget godkänd, eller betyget E, är att eleven ska kunna delta i gemensam sång både enkel och flerstämmig. De ska även utifrån musikaliska kunskaper och mönster kunna delta och bidra till att skapa musik. De ska förstå musikaliska mönster som rytm, melodi och ackord etc. och hur dessa används för att skapa musik. De ska även kunna uttrycka sig kring egna musikupplevelser samt ha en musikalisk repertoar av musik som är kopplad till skolan, samhället och sin egen vardag. Det som skiljer sig mellan de båda kursplanerna är att LGR 11 är mer omfattande när det kommer till vad som ska bedömas. Utöver de tidigare kunskapskraven ska eleven även kunna spela delar av en melodi-, bas- och slagverkstämman samt kunna ackompanjera på ett ackordsinstrument dvs. piano eller gitarr.

Eleven ska även kunna föra resonemang, inte bara kring sitt eget musikutövande utan även andras, samt hur musiken påverkar samhället och andra människor.

De ska även kunna ge exempel på musikaliska karaktärsdrag från olika genrer och epoker samt de olika instrumentfamiljerna. (Utbildningsdepartementet, 1994; Skolverket, 2011)

2.2 Dokumentation - Den skriftliga Individuella utvecklingsplanen (IUP)

Under 2013 införde Skolverket nya riktlinjer angående den skriftliga dokumentation som sker av elever. Dessa förändringar innefattar att den skriftliga individuella utvecklingsplanen ska uppdateras och skrivas för de elever som inte får något betyg, dvs årskurs 1-5 i grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och årskurs 1-6 i specialskolan samt årskurs 6-9 i grundsärskolan. (Skolverket, 2013). Den skriftliga individuella utvecklingsplanen (IUP) syftar till att alla elever ska få en möjlighet till en undervisning anpassad för just dem utifrån deras egen nivå och kunskaper samt att sammanfatta eventuella insatser och resurser en elev är i behov av för att nå kunskapskraven (Skolverket, 2013).

Även om syftet med dokumentationen är att använda den för att främja elevens lärande och utveckling hänvisar Skolverket till avhandlingen *Att göra lärandet synligt? - Individuella utvecklingsplaner och digital dokumentation* skriven av Eva Mårell-Olsson när de skriver att kommunikationen med IUP är en tidskrävande och omfattande process som kan skapa frustration hos lärarna. Orsaken till detta är att lärarna, enligt Skolverkets tolkning, kräver mer kunskap kring den digitala process vilken IUP:n vilar på, samt mer tid för att kunna implementera den i undervisningen (Skolverket, 2016; Mårell-Olsson, 2012). Fördelen med IUP:n är att både elever och föräldrar har tillgång till den, vilket har visat sig positivt ur bådas perspektiv. Föräldrarna får en tydlig bild över vad eleven kan samt vilka svårigheter som finns och att de även blir delaktiga i elevens lärande och skolgång. Skolverket poängterar dock vikten av att alla parter har förståelse för vad IUP:n är och hur den bör användas, samt att alla har förståelse för att det är en ständigt pågående process och som inte endast används vid tillfällen för utvecklingssamtal (Skolverket, 2016). Enligt Åsa Hirsh (Skolverket, 2016), som är doktorand i pedagogiskt arbete vid högskolan för lärande och kommunikation i Jönköping, vet de flesta elever inte vad IUP är eller vad den är till för. Hon skriver dock att det finns undantag med skolor som aktivt arbetar med IUP tillsammans under lektionstid med sina elever för att de ska få en förståelse samt en möjlighet att arbeta med de mål de behöver uppnå. En annan brist som Åsa Hirsh ser med IUP är vikten av att målen formuleras på sådant sätt att eleven lätt kan ta dem till sig och arbeta med, samt strategier som eleven bör få tillgång till för att nå sitt mål (Skolverket, 2016). Hon är dock, trots de brister som finns, hoppfull kring arbetet med IUP då hon tar upp vikten av en formativ bedömning, dvs den bedömning som sker i klassrummet i form av återkoppling med mål att utveckla elevens kunskaper (Skolverket, 2016; Lundahl, 2014). Hon skriver även att lärare ser IUP som ett viktigt redskap då det ger en möjlighet för dem att dels bli tydligare i elevens lärprocess, men även att de med hjälp av IUP skapar en tydlighet gentemot både elever och föräldrar om vad som förväntas (Skolverket, 2016).

2.3 Nyanlända

En annan förändring som skett som inte är kopplad till NPM men som ändå är en samhällsförändring är de senaste årens ökning av antalet nyanlända. Detta är en konsekvens av de konflikter som går att se framförallt i mellanöstern och som även har påverkat musikundervisningen i skolan (Norberg, 2017). Det skolsystemet ska se till är att alla elever oavsett bakgrund, språk och härkomst ska få rätten till utbildning, det finns däremot inga direkta regler kring hur detta ska gå till, utan det är upp till varje skola och dess förutsättningar (Nilsson & Bunar, 2015). För att underlätta för dessa elever att komma in i skolan och få möjligheter till utbildning finns det olika modeller att tillgå, olika typer av introduktionsklasser, där fokuset ska ligga på att de får lära sig språket och kulturen. Dessa klasser skiljer sig något från varandra beroende på åldern på eleverna samt vilken kunskapsnivå de legat på när de kommit till landet (Norberg, 2017). Hur länge eleverna går i denna typ av klass skiljer sig

också beroende på kunskapsnivå, men även på hur väl de lärt sig språket. Vanligtvis går eleverna i denna typ av klass ett år (Norberg, 2017).

2.4 Syfte och frågeställning

Syftet med denna uppsats är att undersöka hur lärare resonerar kring de två samhällsförändringar som skett och hur de påverkar musikundervisningen. Dessa två är, för det första, införandet av LGR 11 och dess innebörd och för det andra, de förändringar som skett inom grupper och inflödet av nyanlända. Uppsatsen syftar även till att undersöka hur lärare reagera på och hanterar dessa förändringar. För att undersöka detta har jag utgått två olika frågeställningar.

- Vilka reaktioner har lärare på dessa förändringar?
- På vilket/vilka sätt hanterar och anpassar lärarna sin undervisning utifrån dessa förändringar?

2.5 Tidigare forskning och teoretiskt ramverk

I inledningen av uppsatsen beskrevs den reform som ägde rum i Sverige under 90-talet som kallas *New Public Management*. Reformen grundar sig i det neoliberala inflytandet på den offentliga sektorn och syftar till att allt ska vara marknadsstyrt och målinriktat (van der Sluis et.al, 2017). Detta påverkade även, som tidigare beskrivits, skolan på olika sätt, bland annat med förnyande av läroplaner. Ball (2003) beskriver angående reformer, att de förändringar som sker på en samhällsnivå kräver förändring på allt inom den sektorn. Alltså, förändras skolsystemet och läroplaner så förändras även skolorna och i det långa loppet lärarna och hur de är som individer samt deras sätt att undervisa. Genom att utgå från det han beskriver går det att anta att de förändringar som skett, i samband med ny kursplan och vad det innebär samt inflödet av nyanlända, har påverkat lärarnas arbete och reaktioner i musikundervisningen, vilket för mig tillbaka till mina frågeställningar. Vilka reaktioner har lärare kring förändringarna samt hur väljer de att hantera dem och anpassa sig efter dem?

Tidigare i uppsatsen beskrevs några förändringar som har påverkat skolan samt att det gjordes en analys av de förändringar som skett i ämnet musik efter införandet av LGR 11, och det som där går att utläsa är att läroplanen och därmed kursplanen i musik blivit mer målinriktad, med ett större fokus på kunskapskrav och bedömning. Den bedömning som då ska göras på varje elev förutsätter att det finns goda möjligheter till dokumentation vilket kritiserar i en studie av Zandén & Ferm Thorgerson (2015) med motiveringen att det tar för lång tid, och att det framförallt tar tid som istället kunde läggas på lektionsplanering. Vidare skriver de att lärare i ämnet musik känner sig stressade över allt som ska hinnas med då fokuset på kunskapskraven och hur dessa ska bedömas tar så stor plats att det inte finns tid över till att faktiskt utöva musik. De skriver även att lärare anser att läroplanen har blivit mer strukturerad än tidigare där även kunskapskraven är överläggande lätta att hantera och förklara för eleverna. Risken som de ser med detta är att eleverna lägger för stort fokus på just bedömningen och betygen än den faktiska kunskap de får. Vissa lärare argumenterar även för att elever i de lägre åldrarna, främst i årskurs 6, inte är riktigt mogna eller har kunskapen för att förstå innebörden i kunskapskraven. (Zandén & Ferm Thorgerson, 2015). En av slutsatserna som Zandén & Ferm Thorgerson (2015) kommer fram till är: *"The perceived demand for thorough documentation, combined with the dense syllabus and short teaching time, gives less time for creativity and joint music making"* (s.46). De menar alltså att det är ett sådant tryck och omfattning kring dokumentationen att fokuset på att skapa en kreativ miljö i undervisningen förminskas.

Tanken med förändringen av kursplanen i ämnet musik har varit att skapa en så autentisk undervisning som möjligt för eleverna, någonting de kan relatera till och känna igen sig i samt öka deras personliga och musikaliska identitet (Georgii-Hemming & Westvall, 2010). Detta har lett till att ämnet idag fokuserar mycket på den moderna pop-rock kulturen och vikten av att spela och skapa

musik tillsammans till skillnad från tidigare kursplaner då fokuset låg på att undervisa den traditionella västerländska musikhistorien. (Georgii-Hemming & Westvall, 2010; Lindgren & Eriksson, 2010). Denna typ av undervisning kallas för *informellt lärande*, att elevernas erfarenheter och kunskaper är det som styr undervisningen. Georgii-Hemming & Westvall (2010) problematiserar detta i studien, där de påpekar att det finns en risk med en sådan undervisning då alla elever inte blir representerade. Att fokuset ligger kring pop-rock kulturen är även något som diskuteras av skolinspektionen av just den anledningen att det finns elever som riskerar att inte blir representerade (Skolinspektionen, 2011).

En annan förändring kring musikundervisningen jämfört med den tidigare kursplanen är ökningen av det digitala inflytandet. Trots en ökning i kursplanen är användandet av digitala medel fortfarande ovanligt i klassrummen, då många lärare ser detta som en utmaning, även om det är ett av de centrala innehållen. (Georgii-Hemming & Westvall, 2010). En av orsakerna är att lärare anser att det brister både kring resurser, men även kring hur undervisningen skulle kunna genomföras. En annan orsak är att lärarna anser att de inte har den kunskap som krävs kring att skapa musik med digitala medel och att de ofta inte har någon erfarenhet kring dem, vilket i längden skapar osäkerhet hos lärarna då de inte känner sig kompetenta inom sitt ämne. (Zandén & Ferm Thorgerson, 2015).

Enligt en studie gjord i Kina visas det att dessa typer av förändringar är någonting lärare kan reagera negativt på. Detta kan förklaras ur ett nostalgiskt perspektiv, att det som tidigare alltid fungerat kommer att fortsätta fungera, det är någonting som känns hemma och lärarna vet hur systemet fungerar och hur de ska gå tillväga, vilket gör att de redan från en början ställer sig negativa till förändring oavsett vilken. (Kascak, Pupala & Mbugua, 2016). Vidare diskuterar de kring ett annat perspektiv av varför lärare kan ställa sig negativa till förändring. De hänvisar till Cross & Hong (2009) när de skriver att det finns de lärare som anser att en reform eller förändring inte förändrar dem eller deras undervisning och på det viset inte ser någon vits med att förändra en undervisning de anser fungerar. Dessa lärare menar att förändring endast beror på dem som lärare. Enligt Ball (2003) är detta omöjligt, då varje förändring som sker inom en viss sektor påverkar alla inom den sektorn. Men det är inte bara lärarens arbete eller praktiska utövande som förändras i samband med en reform, Lee & Yin (2010) hänvisar till Norman (2001) där de hävdar att känslomässiga reaktioner hos lärare är oundvikliga. De menar att lärare varje dag utsätt för, vad de kallar, ”mänskliga element” vilket bland annat innefattar social kontakt och skapande av relationer med andra, detta påstående stöds av Hargreaves (2001) som skriver:

As an emotionell practice, teaching activates, colors and expressed the feelings and actions of teachers and those they influence. Teachers can enthuse their students or bore them. Be approachable to or stand off-isch with parents, trust their colleagues or be suspicious of them. All teaching is therefore inextricably emotional - by design or default. (s.1057)

Han menar, som Lee & Yin (2010) skrev, att en lärares känslomässiga tillstånd är oundvikligt då känslorna är såpass involverade i lärarens vardag till den grad att det är läraren som avgör hur atmosfären ser ut i klassrummet, hur de är mot kollegor samt huruvida de motiverar sina elever eller tråkar ut dem.

Lee & Yin (2010) tar även upp och diskuterar kring vilka typer av, framförallt negativa, känslor som kan uppstå i samband med olika förändringar, dessa är bland annat känslor som förvirring och ångest. Vissa lärare kan även uppleva hjälplöshet då de inte har någon möjlighet att använda sig av de metoder de är vana vid (Lee, Huang, Law & Wang, 2013). Däremot menar Lee, et.al (2013) att, hur en lärares identitet ändras eller vilka känslomässiga tillstånd som upplevs när en reform sker beror mycket på hur den egna personliga tillvaro ser ut utanför skolan och vilka

värderingar de själva har. En annan aspekt som även påverkar lärarens känslomässiga tillstånd är den inställning de har till förändringarna. Kascak, et.al (2016) hävdar i deras studie att lärare som är positivt inställda har lättare att anpassa och implementera förändringarna i sin undervisning än de som är negativa till dem.

Sammanfattning litteratur

De studier som använts syftar främst till hur lärare anpassat sig till förändringar som skett inom musikundervisningen. Zandéns & Ferm Thorgersons (2015) studie syftar till att undersöka hur lärare i svensk skola ser på den dokumentation som sker i skolan idag och vilken påverkan den har på deras undervisning. En av slutsatser i deras studie är bl.a att undervisningen planeras för att bedömas och inte för att undervisas, en annan är att dokumentationen är så omfattande att den hämmar den kreativa processen. Georgii-Hemming & Westvall (2010) undersöker och analyserar i sin studie förändringar som skett i samband med införandet av Lpo 94 som ligger till grund för LGR 11. Genom den tidigare analysen som gjorts i uppsatsen mellan dessa kursplaner vet vi att det finns många likheter kring vad undervisningen ska syfta till, vilket är orsaken till att denna artikel använts. Studien visar på varför vissa förändringar skett och hur de påverkat musikundervisningen i svensk skola med både positiva som negativa aspekter. Dessa delar används för att kunna dra paralleller till denna studie samt för att kunna öka tillförlitligheten i den.

Övrig litteratur syftar till att visa att lärare påverkas på olika sätt beroende på vilken attityd de har till förändringarna, och att deras, framförallt, känslomässiga reaktioner är oundvikliga. Grund teorin ligger i att, som Ball (2003) skriver, om någon del inom en sektor förändras skapar även detta en förändring i hela sektor. I analysen av materialet används litteraturen främst kring att analysera hur lärarna reagerar känslomässigt kring förändringarna och om skillnaderna i deras undervisning kan beror på deras känslomässiga inställning och reaktioner till förändringarna.

3. Metod

3.1 Urval

Urvalsprocessen inleddes med att först bestämma vilka kriterier som krävdes för lärarna som skulle bli kontaktade. De ska ha arbetat i grundskolan i minst tio år, samt fortfarande vara aktiva som musiklektörer. Orsaken till dessa kriterier är främst för att lärarna dels ska ha arbetat med både Lpo 94 samt LGR 11 men också för att få en bild av hur undervisningen ser ut för en musiklektör just nu.

För att få fram dessa lärare kontaktades kulturskolorna i två olika kommuner där en lista på fyra lärare inom urvalets ramar tilldelades varav tre av dessa lärare valde att tacka ja till en intervju. Vidare kontaktades ytterligare tre större skolor, alla med en musiklektörtjänst, inom en av kommunerna varav två stycken F-6 skolor och en 4-9 skola. Av dessa tre lärare valde en att tacka ja till en intervju. Kontakten med de valda lärarna skedde antingen via telefon eller mejl där de blev informerade om syftet med intervjun och deras deltagande. De blev även informerade om att deltagandet är anonymt och att de har möjligheten att dra sig ur om de skulle bli obekväma i situationen, samt att de kunde välja att inte svara på frågor som går emot deras etiska ställningstaganden, eller frågor de känner sig obekväma att svara på (Vetenskapsrådet, 2002). Totalt kontaktades sju lärare i två kommuner varav det slutliga urvalet bestod av fyra lärare som alla är aktiva musiklektörer och har arbetat i minst tio år. Lärarna arbetar i grundskolan med läroplanen LGR 11 och har gjort detta sedan den infördes, samt att de känner till den tidigare Lpo 94. En av lärarna har arbetat med Lpo 94 under en längre period, medan de andra arbetat med den ett par år. Lärarna i studien får benämningen L1-L4 för att de ska förbli så anonyma som möjligt (Se tabell 1).

Annat som går att utläsa i tabellen är att lärare L2-L3 är anställda av kulturskolan vilket innebär att de inte arbetar fast på en specifik skola utan åker runt och undervisar på olika skolor inom kommunen, medan lärare L4 arbetar och har en musiklärartjänst på en specifik skola i kommunen. Hen är även den lärare som arbetat längst som musiklärare, med undantag från perioden med Lpo 94¹. Lärare L1 är anställd av kulturskolan men arbetar dock fast på en specifik skola inom kommunen, detta då skolan är den enda högstadieskolan i kommunen samt att de mindre skolorna får undervisning av andra musiklärare från kulturskolan.

Lärare	Antal år som musiklärare	Årskurser	Antal år med Lpo 94	Anställning
L1	14	6-9	5	Kulturskola/ skola
L2	28	F-5	17	Kulturskola
L3	13	F-6	3	Kulturskola
L4	45	4-9	1	Skola

Tabell 1

3.2 Forskningsetiska principer

Alla studier som görs behöver följa ett visst mönster för att skapa en större tillförlitlighet kring den insamlade datan såväl som ett förtroende gentemot respondenterna. Det är därför av största vikt att följa de olika forskningsetiska kraven som innebär vilka etiska ställningstaganden som krävs. Det finns fyra olika krav där det första, *Informationskravet* syftar till att alla respondenter får reda på i vilket syfte intervjun görs och vad intervjun kommer att användas till samt vilken institution författaren kommer från. Den andra är *Samtyckeskravet* som betyder att alla respondenter har fått information om att de har möjlighet och rättighet att avbryta sin medverkan utan följder. De får även möjlighet att avböja svar på en fråga de är obekväma med att svara på. Den tredje, *Konfidentialiteskravet*, betyder att alla respondenter är och förblir anonyma. De har fått information om att allt som sägs i intervjun endast är tillgängligt för författaren. Och till sist den fjärde, *Nyttjandekravet*, som syftar till att alla respondenterna har fått information om att intervjun endast kommer att användas i syfte med detta examensarbete samt att de även fått information om att de har en möjlighet att ta del av det slutliga arbetet. (Vetenskapsrådet, 2002).

3.3 Intervjuerna

Nackdelar med att använda just metoden intervju är att generaliserbarheten minskar då det inte går att skapa en exakt likadan kontext igen. En annan aspekt är att intervjuaren inte kan dra slutsatsen att det respondenten säger är sanning, eller att de inte undanhåller information, intervjuaren kan heller inte att avgöra om respondenten svarar ärligt på frågorna eller om de säger vad de tror att intervjuaren vill höra. (Cohen, Manion & Morrison, 2011). Trots detta är intervju dock det bästa tillvägagångssättet för att få svar på hur lärarna upplever sin situation i klassrummet och i undervisningssammanhang, detta då intervjuformen tydligast visar hur lärarnas egna erfarenheter ser ut och hur de upplever olika situationer (Kvale & Brinkman, 2014). Intervjuerna är av en semistrukturerad karaktär som utgår från ett frågeschema med ett antal huvudteman med några underfrågor inom varje tema. Frågorna har i viss mån ställts i samma ordning, de har dock i vissa fall

¹ Läraren arbetade under denna period som musiklärare i Afrika.

omformulerats beroende på om situationen kräver det eller om respondentens erfarenheter kräver det. Genom användandet av en semistrukturerad intervju har även möjligheten till att ställa följdfrågor funnits (Bryman, 2011).

Intervjun har gått till på följande sätt: Alla varade i ca 30 minuter på respektive arbetsplats och har spelats in med hjälp av en inspelningsapp i telefonen. Intervjuerna har sedan transkriberats och skrivits ut och finns i dokumentform för att underlätta vid analys.

3.4 Analys av data

För att underlätta vid analys av datan har alla intervjuer transkriberats. Dessa har gjorts ordagrant för att inte missa någonting i den senare analysen. Intervjuerna gjordes med inriktningen på att undersöka lärarnas reaktioner och hanteringar av de förändringar som skett inom skolan, dvs läroplanen, dokumentationen och nyanlända. Det var även kring dessa tre som analysen tog sin början, och i enlighet med Kvale & Brinkmans (2014) och Brymans (2011) beskrivning av kodning skapades en överblick över den insamlade datan, som sedan bröts ner i mindre beståndsdelar eller kategorier. Utifrån kodningen gick det sedan att kategorisera vilka beståndsdelar lärarna resonerade kring vilket föll ut i tre olika kategorier: kursplanen, betyg och bedömning samt grupper och resurser. Citaten som används i analysen är valda utifrån hur väl de exemplifierar lärarnas reaktioner och hanteringar och anpassningar av de olika kategorierna, dvs förändringarna.

3.5 Metoddiskussion

För att öka tillförlitligheten i uppsatsen är intervjuerna utförda enligt de etiska principerna, där författaren även använt sig av respondentvaliditet, genom att alla respondenter vid tillfället av intervjun haft vetskap om och godkänt inspelning av den. Varje intervju har även avslutats med en sammanfattning av författaren där hon beskriver sina upplevelser, tankar och tolkningar av intervjun, som alla godkänts av respondenterna (Bryman, 2011). Urvalet av respondenterna har gjorts ur ett slumpmässigt perspektiv, vilket går att läsa mer om under rubrik 3.1 Urval.

Att studien är baserad på fyra lärare i två mindre kommuner i Sverige gör att det inte går att dra några generella slutsatser. Genom att däremot jämföra och dra paralleller med liknande studier går det att se ett mönster kring hur lärare resonerar kring de förändringar som skett både på en skolnivå med en ny läroplan, men även på en samhälls nivå. Även lärarnas sätt att reagera på förändringar som nya läroplaner medfört stämmer överens med studier utförda i andra länder.

För att få ökad tillförlitlighet och generaliserbarhet hade ett bredare urval med större spridning varit att föredra. De respondenter som deltagit i undersökningen är fyra stycken som alla är lokaliserade inom två kommuner. Alternativt hade varit att använda antingen fler respondenter inom dessa kommuner eller respondenter som representerar varsin kommun. Annat alternativ hade även varit att utöver intervjuer även observera musklärarnas lektioner för att skapa större variation i den insamlade datan (Bryman, 2011).

4. Resultat & Analys

Analysen av mina intervjuer har utfallit i tre teman. Det första är hur lärarna resonerar kring vilka förändringar de anser vara mest omfattande sedan den nya läroplanen LGR 11. Den andra är hur lärarna reagerar på de förändringar som skett, samt den tredje, hur lärarna hanterar dessa förändringar i klassrummet. Dessa tre huvudteman följs åt av olika underteman.

4.1 Lärarnas resonemang kring förändringarna

Tidigare i uppsatsen beskrevs olika förändringar som på olika sätt påverkat lärarnas arbete i skolan. De förändringar som här tas upp är alla kopplade till en förändring av samhället och dess olika sektorer. Kursplanen, som tidigare beskrivits, har förändrats för att anpassas till det marknadsanpassade och målstyrda samhället som utvecklats utifrån principerna av New Public Management. Läroplanen innefattar både innehållet och vilka förmågor eleverna ska få möjlighet att utveckla, men också den bedömning och dokumentation som behöver göras. Utöver dessa finns det även förändringar kring grupper, vilket innefattar elevstorleken på grupperna men även nyanlända elever, och resurser. Dessa två, Kursplanen samt grupper och resurser, har utfallit i underteman när lärarna diskuterat vilka förändringar de anser vara mest omfattande.

Kursplanen

Under årens lopp har kursplanen i musik förändrats där den senaste förändringen skedde i samband med införandet av LGR 11. Genom att analysera den tidigare kursplanen som återfinns i Lpo 94 med den nya LGR 11 går det, som beskrivits tidigare, att se vissa specifika förändringar däribland ett nytt betygssystem som sträcker sig lägre ner i åldrarna. Nedan följer lärarnas tankar kring de förändringar som LGR 11 medfört jämfört med den tidigare läroplanen.

Det är mer detaljerat idag tycker jag faktiskt, och jag tycker förr var det mer att man, det handlade mer om mål att sträva emot, medan idag är det mer förmågor att utveckla, samt att kunskapskraven på den nya är mer detaljerade hur man ska göra vissa saker. (L1)

Jag kan inte redogöra så mycket för den, jag har liksom förträngt den för den nya har tagit så stor plats måste jag säga. Men den största skillnaden tycker jag, det är ju nu att det är ju kunskapskrav ända ner i åldrarna, vilka ska bedömas. (L2)

Jag är inte så jättebevärdad i den gamla, men det är väl vissa formuleringar som har ändrats... det är väl mycket betoning idag på det här med att musicera och liksom att man kan spela melodispel och basstämmor och sådär. Det kanske inte var så specificerat riktigt i den förra. Det har ju även tillkommit mycket grejer med skriftliga omdömen och betyg. (L3)

Jag tycker ju att den har blivit bättre på många sätt. Det är lättare att se vad man egentligen ska göra. (L4)

De förändringar lärarna diskuterar kring är att den nya LGR 11 är mer detaljerad och tydligare att följa än den tidigare, vilket har gjort att det är lättare att se vilka förmågor varje elev ska utveckla, hur dessa ska utvecklas och hur de ska bedömas. Zandén & Ferm Thorgerson (2015) diskuterar även de kring kursplanen och läroplanens utformning, att den är lättare att följa och förklara för eleverna. Ytterligare förändringar lärarna tar upp är införandet av bedömning och betyg i de lägre åldrarna och det fokus som ligger på kunskapskraven, att kursplanen blivit mer målfokuserad vilket stämmer överens med Zanden & Ferm Thorgersons (2015) resultat. En av lärarna tar även upp att det nu, enligt LGR 11, ligger ett större fokus på att musicera och spela tillsammans vilket ingen av de andra lärare gör. En orsak till detta skulle kunna vara att just den läraren, med egna ord uttryckt, inte är jättebevärdad i den tidigare och har jobbat mer med den nya läroplanen. Detta kan visas utifrån Gerorgii-Hemmings & Westvalls (2010) studie som diskuterar kring Lpo 94, de skriver att det även i den läroplanen ligger ett stort fokus på att musicera tillsammans. Däremot säger läraren (L3) att det tillkommit skriftliga betyg och bedömningar, något som inte tidigare funnits. Även Zandén & Thorgerson (2015) tar upp att det största fokuset inom själva musikundervisningen ligger på att musicera, men då ingen av de andra lärarna tar upp just musicerande som en stor förändring, dras slutsatsen att detta inte är en av de större förändringarna tillskillnad från den förändring som skett inom införandet av kunskapskrav och bedömning.

Grupper och resurser

Gruppstorlekarna har inte ändrats något särskilt över de senaste åren, då elevantalet i varje grupp i stort sett är detsamma som tidigare. Det som har förändrats är det faktum att vi nu har mer mångkulturella grupper, där både kulturen och språket kan bli en utmaning för både lärare som elever i undervisningen. Utöver de förändringar som skett inom grupperna har även vissa av lärarna reagerat på tillgången till resurser och lokaler i samband med musikundervisningen. Nedan beskrivs först hur lärarna resonerar kring storleken på grupperna.

Storleken på elevgrupperna har inte förändrats. Det är helklasser jag har haft hela tiden och det är runt 25 elever. (L2)

Jag har haft halvklass på sätt och vis...2005 hade de många klasser, om det var 10 istället för 6. Och då var de kanske 16, 17 elever. Men jag har ju haft, det har ju legat stadig innan på 26 elever. (L1)

Det blir ju mycket så att man måste vara med klassen hela tiden, för jag är ju ensam lärare och i mitt fall så har jag ju helklass, så det är ju från minimum oftast 20 elever och uppåt. Ibland till och med 25 elever, även 26-27 kan förekomma. (L3)

Jag började ju som jag sa 1972, då var det ju ofta 30 i klasserna och det är det ju väldigt sällan nu så sätt, men, så det har ju förändrats. (L4)

Enligt de lärare som deltagit i studien så har inte själva gruppstorlekarna förändrats märkbart de senaste åren såvida vi inte tittar längre bakåt i tiden. Antalet har för dessa lärare legat stadigt på 20-27 elever. Det som möjligen gör att det skiljer sig mellan grupperna är storleken på de befintliga klasserna. Lärare L1 har under perioder haft klasser med storleken som ofta representerar en halvklass, vilket berodde på att de gjorde fler klasser av årskurserna. Däremot berättar hen att de största klasserna hen haft är på 26 elever, vilket hen tror kan bero på många nyanlända blivit placerade i dessa klasser. En annan problematik som uppstår med att det är stora elevgrupper är att man är ensam lärare i klassrummet, vilket resulterar i mindre tid med varje elev. Även om det vanligaste är att ha helklass finns det ändå undantag. Lärare L1 berättade om de små klasserna hen hade under en period på 16-17 elever och en av de andra lärarna (L4) berättade, utöver det citatet som finns, att hen meddelade sin rektor om behovet av halvklass i årskurs 9 på grund av den komplexitet som skolverket kräver i kursplanen och fick igenom det. Men utöver detta är grundstorleken på grupperna densamma.

Det som lärarna däremot kan se har förändrats inom grupperna är inte själva storleken, utan det är att grupperna nu är mer mångkulturella än tidigare vilket delvis beror på inflödet av nyanlända i skolorna och hur det hanteras. Att det har blivit en ökning av nyanlända beror till största del på den andel människor som just nu söker asyl i Sverige på grund av krig i sina hemländer (Norberg, 2017). Nilsson & Bunar (2015) skriver att det skolsystemet har som ansvar är att se till att alla elever ska få rätten till utbildning, men att det inte finns några direkta riktlinjer kring hur det ska gå till, utan det är, som diskuterats tidigare i uppsatsen, upp till varje skola och dess förutsättningar.

Förr så gick barnen i förberedelseklasser...nu skeppas de in i vanliga klasser. (L2)

En del skolor har ju lite att de barnen ska in direkt, och liksom gå den vanliga skolgången litegrann och liksom det här med språket får komma under tidens gång. (L3)

Det kräver lite mer tid för att de ska förstå alla moment. (L1)

Till skillnad från tidigare, placeras dessa elever nu ut i klasserna utan att ha någon direkt kunskap om språket, eller i värsta fall inte ens förstår språket. Detta skapar förändringar i klassrummet då läraren behöver lägga mer tid kring varje moment för att dessa elever ska ha någon möjlighet att förstå.

Skolinspektionen (2011) tar upp i sin kvalitetsgranskning angående bristen på både lokaler och resurser i vissa skolor och menar att det måste ske en förbättring då eleverna behöver få tillgång till framförallt resurser av instrument och digitala medel för att kunna nå kunskapskraven. Några av de undervisande lärarna i studien anser att det brister med resurser på vissa skolor, även om någon av dem kan se en liten förbättring efter införandet av LGR 11. Då blev det ett tvång på skolorna att se till att tillräckligt med resurser fanns och fortfarande finns att tillgå. Däremot ser de en förändring kring de digitala verktyg som idag finns vilket medfört att material finns alltmer lättillgängligt.

Hjälpmedel har kommit mer på senare tid. Med hjälp av Ipad har alla eleverna ett instrument. Så på det viset är det jättebra...tillgången till att kunna använda dator. (L2)

Om man ska spela och musicera ihop och det inte finns prylar, vad gör man då om man kommer till en lokal och det står ett trasigt piano där. Då är det svårt att uppnå det som står i läroplanen...Men det känns som om rektorerna börjat förstå det...att det måste finnas instrument. (L3)

Jag har köpt in keyboard, så då sitter eleverna två och två med hörlurar och spelar. (L4)

Den förändring lärarna kan se har skett med tiden som kanske egentligen inte enbart har med förändringen av läroplanen att göra, utan mer en förändring som skett på samhällsnivå är den tillgång till digitala hjälpmedel och det digitala inflytandet som finns i klassrummet idag vilket även tas upp i studien gjord av Georgii-Hemming & Westvall (2010). Skulle det finnas en brist på instrument i klassrummen så finns det fortfarande en möjlighet för eleverna att lära sig spela exempelvis piano genom att använda sig av en Ipad. Detta förutsätter dock att skolan har tillgång till denna typ av resurs, något som lärarna i Zandén & Thorgersons (2015) studie ser som en utmaning. Både genom att det inte finns tillräckligt med resurser, men även att de inte har kunskapen som krävs för att använda dem. Skulle det brista med resurser, både med instrument som digitala verktyg, uppstår problemet att lärare inte har någon möjlighet att bedöma och betygsätta eleverna, att eleverna då inte får någon möjlighet att uppnå de mål som står i läroplanen. Enligt lärare L3 är detta dock någonting som håller på att förändras just nu då hen kan se att allt fler skolor köper in instrument. Att rektorerna har fått en större förståelse kring att det faktiskt måste finnas material för att eleverna ska nå upp till målen. Vidare beskriver hen en annan problematik, som i och för sig, inte är någon förändring utan någonting som är ständigt pågående, vilket är den brist på lokaler många av de skolor hen arbetar på har, vilket kan skapa problem hos de undervisande lärarna.

Sammanfattning

De förändringar lärarna diskuterar kring är först och främst, att kursplanen i ämnet musik blivit mer detaljerad och lättare att följa samt att det idag ligger ett större fokus på kunskapskraven och bedömning än tidigare. Utöver de förändringar som skett med de tydligare kunskapskraven och upplägget på kursplanen så har även betygssystemet förändrats, vilket dock endast en av lärarna tar upp som en förändring.

För det andra diskuterar lärarna angående grupper där det visar sig att själva storleken på dem inte förändrats, däremot har de blivit mer mångkulturella där nyanlända elever numer skeppas ut i klasserna istället för att få möjligheten att gå i förberedelseklass. Detta skapar förändringar i klassrummet av just anledningen att det brister i den språkliga kommunikationen.

Till sist diskuterar de förändringen kring tillgången till resurser. Lärarna menar på vilka konsekvenser och svårigheter som uppstår när resurserna brister. Att det idag måste finnas tillgång

till instrument och dylikt av just den anledningen att lärarna ska kunna bedöma eleverna. L3 menar på att detta är under förändring. Att rektorer börjar förstå vikten av att ha dessa resurser för att eleverna ska nå målen. De diskuterar även den ökade tillgången till digitala hjälpmedel, att de med hjälp av Ipad har en möjlighet att lära sig spela instrument om riktiga inte finns i klassrummet.

4.2 Lärarnas reaktioner på förändringarna

Tidigare i uppsatsen har det diskuterats kring Balls (2003) uttalande kring reformer och dess påverkan på varje del inom en sektor; att alla inom en sektor indirekt påverkas och förändras av den reform som sker högre upp. Genom att utgå från hans uttalande går det att anta att lärare i skolan blivit påverkade av hur systemet ändrats, vilket är en av huvudfrågorna med denna uppsats. Syftet är att undersöka hur lärare resonerar kring förändringarna som skett, vilket även innefattar att undersöka lärares reaktioner på de olika förändringarna som inträffat, framförallt sedan införandet av LGR 11. De största förändringarna lärarna är överens om är de som skett i samband med kursplanens tydlighet och dess fokus på bedömning, vilket även beskrivits tidigare. De anser även att förändringen som skett inom elevgrupperna, framförallt med nyanlända elever, har både positiva och negativa sidor. Även denna del, tillika tidigare del, är indelad i underteman, där det första temat handlar just specifikt om kursplanen och lärarnas reaktioner på dessa förändringar. Det andra temat specificeras på lärarnas reaktioner kring betyg och bedömning, samt det tredje temat vilket visar hur lärarna reagerar på förändringar kring grupper och resurser.

Kursplanen

I del 4.1 beskrev lärarna vilka förändringar med kursplanen de ansåg vara mest omfattande vilket visade sig vara fokuset som idag ligger på kunskapskraven och bedömning, som även innefattar att lärarna nu måste bli noggrannare kring att dokumentera vad de gör för att kunna bedöma eleverna. De poängterade även den tydliga och detaljerade struktur kursplanen har idag och vad det kan finnas för fördelar och nackdelar med den. I denna del får lärarna en möjlighet att reagera på och resonera kring de olika förändringarna och ge sin syn på vad det är som, enligt dem, fungerar eller inte fungerar.

Det kan vara så att man inte alltid hinner det man ska göra. Att man känner sig mer tvungen till att göra allting på ett annat sätt idag, Innan tolkade man det kanske mer på lokalnivå från målen, att man gjorde sin egen planering som man skulle hinna göra. (L1)

Jag tycker många gånger att jag ser mig själv som en tråkigare och torftigare lärare. För mycket utav de här mer inspirerande sakerna som jag tycker har gjort mig unik som musiklärare, det finns det inte tid för nu... och då känner jag mig kass. (L2)

För min del som har mellanstadiet och framförallt då årskurs 6, så tycker jag att min framförallt planering, men även undervisning har till viss del blivit lite enklare, för jag vet, jag ser lite enklare i den nya kursplanen vad jag behöver gå igenom, eller sådär liksom moment för moment. (L3)

Jag kan bara se positiva saker på det egentligen, att de får en bättre musikutbildning så att säga, ända ner i mellanstadiet i årskurs 4. (L4)

Det är lättare att motivera eleverna eleverna. för att man kan ju faktiskt ta fram den där boken och peka, här står det att du ska kunna detta. (L4)

En av de delar två av lärarna tar upp är den tidsbrist som uppstår i samband med undervisningen. Att man som lärare måste göra om sin planering och ta bort moment som enligt dem inte går att bedöma, vilket i det långa loppet lett till att en av dessa lärare känner sig kass och som en tråkig lärare. Den andra av dessa lärare känner sig tvungen att göra sin planering på ett speciellt vis, eller lägga upp undervisningen på ett speciellt sätt just för att hinna med allt som står i läroplanen, och att hinna

bedöma det som ska bedömas. Zandén & Ferm Thorgerson (2015) tar även upp detta i sin studie, där de fått liknande svar från sina respondenter; att planeringen och undervisningen måste anpassas för att de ska kunna bedömas. L3 menar däremot att det är mycket enklare att planera och genomföra undervisningen då läroplanens struktur är tydligare. Hen ser lättare vilka moment han ska gå igenom med eleverna och hur dessa moment sedan ska bedömas. Även L1, L2 och L4 tar upp och diskuterar kring läroplanens tydlighet, vilket inte visas bland citaten, och även de tycker att det är lättare att se vad som ska göras, men att det däremot ligger ett för stort fokus på det som ska bedömas. L4 är även positiv till de förändringar som skett med kursplanen och känner att Skolverket med denna kursplan verkligen försöker att göra en förbättring. Hens motivering är att eleverna får en bättre musikundervisning även lägre ner i åldrarna samt en annan aspekt där hen tar upp och diskuterar kring att det nu är lättare att motivera eleverna till att delta, då det tydligt står vilka mål eleverna ska uppnå och vad de ska göra. Med utgångspunkt från Zandén & Ferm Thorgersons (2015) studie kan slutsatsen dras från det lärarna diskuterat under denna del, att LGR 11 har blivit tydligare att följa, lättare att förklara för eleverna, samt, som en lärare i deras studie tog upp, att det är lättare att motivera och förklara för eleverna vad som förväntas av dem. Men att det däremot ligger ett stort fokus på bedömningen av eleverna vilket kan hämma undervisningen och lärarnas planeringen.

Betyg och bedömning

Utöver att kursplanen blivit tydligare och mer strukturerad har även bedömningskriterierna ändrats där mycket av bedömningen fokuserar på att musicera tillsammans samt hur väl eleverna kan följa rytm och tonhöjd med tajming osv. Denna förändring har fått lärarna att reagera såväl positivt som negativt. En aspekt kring den dokumentation som ska göras är tiden, hinner lärarna med att göra den dokumentation som krävs? Timplanen i ämnet musik ligger fortfarande på samma antal timmar nu som innan LGR 11 infördes. Lärarnas reaktioner på detta skiljer sig något, men de flesta av dem är överens om att de skulle behöva mer tid för att kunna göra en bra dokumentation och skapa en så bra undervisning som möjligt.

Införandet av betyg gör att jag vet exakt att nu måste jag gå igenom de här momentet och då måste jag göra en bedömning på det och stämna av del för del... Det kanske rent ut sagt att lärarna har blivit lite mer tydliga, vad eleverna måste kunna. Och det kan ju gynna vissa elever när dom vet att nu måste jag kunna det här och det här. (L3)

Det här med betyg och omdömen kan ju vara stressande för vissa elever, men det är ju någonting som också har olika effekt på olika barn. En del kan ju bli peppade och taggade. (L3)

En annan bra grej det är ju i och för sig att man försöker göra målen tydligare för eleverna. Det är också jättebra. Det här med matriser och vad ska jag göra för att bli bättre. (L2)

Kunskapskraven i årskurs 6 tycker jag någonstans att om jag går ut på gatan och plockar upp 10 vuxna, så ska de flesta känna igen sig. Men så är det ju inte. Kunskapskraven i årskurs 6 ligger ju högre än vad de flesta människor ute på gatan kan. (L2)

Det är inte många minuter en elev får egentligen om man tänker om man delar upp ena lektion så... två minuter kanske. (L1)

Men just gitarr. Och det är niorna som kan säga då att vad har vi för nytta av det. Och då får man ju säga sådär att hur mycket nytta har du av allting du lär dig i andra ämnen? Men jag håller lite med dem då va, att det är så väldigt fokuserat på instrumentkunskaper. (L4)

...skillnaden nu är att du måste hinna göra en bedömning, du måste se om de klickar på den där bassträngen med tajming eller inte, och jag är så, jag vet inte om jag ska gå in på hur arg jag är redan nu, men så är det. (L2)

Lärarna ser att den bedömning som ska göras både har fördelar såväl som nackdelar, där en av fördelarna är att de blir noggrannare i varje moment som ska göras samt hur det ska göras och bedömas. De anser även att det kan vara bra för eleverna att veta vad som förväntas av dem. L4 menar även att planeringarna blivit tydligare då hen vet vad som ska bedömas och kan skapa en bättre planering därefter. De negativa aspekterna med bedömningen är, vilket främst förespråkas av en av lärarna (L2), att det är orimligt att bedöma elever i de lägre årskurserna, dels att det finns elever som kan känna sig stressade över vad de behöver lära sig, vilket även tas upp av Zandén & Ferm Thorgerson (2015), samt att alla elever inte har intresset av att spela ett instrument. En annan negativ aspekt som tas upp är att de kunskaper som krävs numer är väldigt höga någonting som L2 har reagerat på. Det finns dock även fördelar med betyg, vilket L3 tar upp och diskuterar, det finns de elever som blir peppade av att veta vad som krävs av dem. L2 anser däremot att det som står i kunskapskraven, speciellt i årskurs 6, är någonting som de flesta vuxna bör kunna, men så är inte fallet i ämnet musik idag. Idag har det mer blivit ett tvång att eleverna ska lära sig att spela gitarr med exempelvis tajming för att klara ett visst betyg, vilket L4 håller med om, att det ligger ett för stort fokus på instrumentkunskaper. L2 menar att mycket av undervisningstiden går åt till att bedöma huruvida en elev spelar ett instrument med tajming eller ej, vilket hen uppvisar ilska kring. Även L1 tar upp och diskuterar detta dilemman under intervjun, hen menar att musiksymboler är viktiga att lära sig inom musiken, men frågan är hur intresserade eleverna egentligen är av att lära sig dessa, eller ens att använda sig av dem? Vidare säger L2 också att hen känner sig som en sämre lärare då allt måste brytas ner i mindre delar, samt ta bort delar som gjorde hen unik som lärare, allt för att klara av och hinna med att bedöma alla elever. Däremot anser hen att de matriser som görs visar vad hen kan förbättra.

En annan aspekt kring bedömning och dokumentation vilket lärarna har påpekat är den tidsbrist när det kommer till möjligheten att kunna bedöma och utvärdera eleverna, detta då de endast träffar klasserna en gång i veckan. L1 poängterar att som lärare får du inte många minuter per elev. Har gruppen 25 elever och undervisningen ligger på ca 60 minuter/veckan resulterar detta i att man som lärare har ca 2,5 minut/elev per vecka. Detta resulterar i, som tidigare beskrivits, att lärarna bli tvungna att ta bort moment de anser förgyllt undervisningen, vilket skapar stor frustration hos framför allt en av lärarna i studien.

Grupper och resurser

I tidigare delar har grupper och resurser beskrivits, där lärarna förklarat att halvklass endast används i väldigt liten utsträckning, eller inte alls. Storleken på en helklass har inte heller det ändrats såvida vi inte tittar längre tillbaka i tiden. Däremot var det en lärare som fick mindre storlek på sina klasser under en period, då skolan valde att göra fler klasser i varje årskurs. Det är oklart vilka de bakomliggande orsakerna är. En annan lärare berättade även att hen fick möjlighet till halvklass i de äldre åldrarna på grund av komplexiteten av läroplanen. Det som har förändrats inom grupperna är den mångkulturalitet som finns idag, där fokuset framförallt ligger på nyanlända elever. Överlag så har själva upplägget på grupperna inte förändrats, vilket vi fått reda på tidigare i uppsatsen. Däremot, oavsett förändring eller inte, reagerar lärarna på upplägget av grupperna, de beskriver:

Jag har aldrig haft halvklass om jag säger så, utan det har alltid varit från ca 20 elever och uppåt. Och det har jag väl alltid sagt och känt att det är för mycket, om man ska kunna bedriva en vettig undervisning... 12-13 elever per grupp hade varit mest optimalt. (L3)

Det hade varit skönt med färre elever i grupperna, för att kunna göra ett bra arbete och hinna med alla liksom... Sen måste man få lite respons med. Det kan inte vara helt tyst i en klass heller, det måste vara lite ge och ta... (L1)

Det är lite intressant det där, så att på det sättet har jag upptäckt saker som jag förut inte tänkte på. Att det finns begränsningar hos eleverna. (L4)

De stora grupperna har vissa fördelar, enligt en av lärarna i studien, dock väger nackdelarna tyngre. Storleken på grupperna har, som jag tagit upp tidigare, inte blivit vare sig större eller mindre, men lärarna i studien anser dock att det uppstår en problematik med den gruppstorlek som idag finns på skolorna och många av dem uttrycker en viss frustration över detta, speciellt i samband med den bedömning som nu även ska göras på varje elev. Det främst en av lärarna här reagerar på är just den tidsbrist som uppstår i samband med undervisningen (L1). Hen menar att hen inte hinner med alla elever; att det alltid är någon som kommer på efterkälken. De känner även att storleken på grupperna är avgörande för hur de lägger upp sin planering dvs. att de med en mindre grupp elever hade kunnat utforma en bättre och mer effektiv undervisning. Just dessa delar tar även Georgii-Hemming & Westvall (2010) upp i sin studie, där lärarna känner att de får svårt att följa upp och bedöma eleverna på grund av storleken på grupperna. Med för stora grupper blir det även svårt, enligt några av lärarna, att vara flexibel då det väldigt lätt kan bli kaos i klassrummet. Det optimala antalet elever per grupp skiljer sig dock mellan lärarna. Någon anser att det bästa hade varit med grupper om 12-13 elever, medan en annan hade föredragit 18-20 elever. L4 som nyligen fått halvklass i vissa årskurser styrker detta påstående då hen säger att hen börjat se elevernas kunskaper på en djupare nivå och att de har begränsningar och svårigheter hen nu kan hjälpa dem med. Däremot anser L4 ändå att som lärare ska du klara av att hantera en helklass, att man får hitta sätt och vägar för att lösa situationen ändå, annars kan det bli lätt att köra fast. L1 diskuterar även kring vilka risker som finns om grupperna skulle vara för små. Hen menar att för små grupper skulle gå miste om intressanta diskussioner, samt att det kan bli svårare att få respons från eleverna i det man gör. L3 hävdar dock att ämnet musik borde vara halvklass då man som musiklärare ofta arbetar ensam och problematiken som då uppstår är att det blir svårt att se och bedöma alla elever. Framförallt om kursplanen ska följas och alla ska musicera tillsammans.

Det är inte bara storleken på gruppen som lärarna anser blir problematisk, utan även hur de ska arbeta med grupperna och framförallt med nyanlända elever som, enligt lärarna, blir utplacerade i klasserna utan att vare sig förstå kulturen eller språket.

Jag har upplevt att det blir ju en utmaning, speciellt när barnen kanske inte förstår engelska heller och man har inget språk att kommunicera på. (L3)

Jag tänkte just på att hinna med alla, då kan det vara, det kräver lite mer tid då kanske för att de ska förstå alla moment. (L1)

Det fungerar fruktansvärt dåligt. Undervisningen ligger på den nivå för resten av klassen, och så sitter det då ett antal relativt nyanlända, helt nyanlända eller har varit i några år. Och jag förstår inte om de inte gör det de ska för att de inte förstår vad jag säger, om de inte har förmågan, eller något som dykt upp på väldigt mycket nu det sista, om de inte får. (L2)

Ja det blir ju lite mer jobb. Visserligen har vi det väldigt bra försett här med assistenter och även hemspråksundervisning och lite sånt där. (L4)

Problematiken som blivit med nyanlända elever i grupperna ligger främst på en brist på språkkunskaper och förmågan att kunna kommunicera lärare elev emellan, vilket L3 har känt i sin undervisning. Hen menar, att även om det är en extremt stor utmaning så har det aldrig känts hopplöst. En annan aspekt och utmaning som lärarna känner är att de inte hinner med dessa elever då nivån och undervisningen anpassas för de övriga eleverna, om den inte skulle göra det, finns det en risk att även alla övriga elever hamnar efter i kunskapsnivån. Det finns däremot fördelar med att få

nyanlända elever i klassen också, menar L1. Dessa elever har oftast en helt annan kultur och kan ta med sig annan typ av musik in i klassrummet som kan vara intressant för övriga elever, om deras kunskap används på rätt sätt. L2 berättar om sin undervisning att det fungerar ”fruktansvärt dåligt” av just den anledningen att hen inte kan avgöra huruvida om en elev förstår eller inte, vidare berättar hen att det inte nödvändigtvis behöver vara språket som är den största problematiken utan det kulturella. Att eleverna kanske inte får vara med och utöva musik i skolan på grund av olika skäl. En annan typ av problematik som även uppstår är det faktum att lärarna känner att de kanske inte har den tiden som skulle behövas för dessa elever. För att dessa elever ska få samma möjlighet att kunna uppnå kraven krävs det att lärarna lägger mer tid på dem, framförallt när det kommer till det teoretiska. Just det praktiska går enligt L4 att lösa ändå.

Någoting som även påverkar lärarnas undervisning och som även styrs av gruppstorlekarna är de resurser och lokaler lärarna har tillgång till. I intervjuerna diskuterar de kring bristen på resurser och lokaler och hur de påverkar dem och deras undervisning.

Jag har ju tillgång till två grupprum, men jag tycker fortfarande att de är för små och för få (L1)

Men som sagt, mycket av problemet ligger i ju också i lokalfrågan. Jag kan känna många gånger, hade man haft tillgång till grupprum, kanske halvklass hade varit en dröm. Det vet jag ju förekommer på vissa skolor och det kan jag inte förstå. Är det något ämne som skulle vara halvklass så är det ju musik. (L3)

Det känns som om någon inte tänkt riktigt, som tror att vi fortfarande bara sitter och sjunger. Jag lämnade in en lista med grejer vi behöver ha. Fick inte köpa någonting! (L2)

Där jag är nu så har jag ingenting. Och jag vet vad jag hade kunna göra, det gör mig så frustrerad. (L2)

Resurser och tillgång till lokaler skiljer sig något från skola till skola, även om, som jag tagit upp i tidigare del, detta är något som håller på att förändras. Att de som arbetar på en organisatorisk nivå börjar förstå vikten av att ha framförallt instrument för att eleverna ska kunna uppnå målen, så brister det ändå på vissa ställen. Att ämnet är såpass lågprioriterat samt att det inte finns någon budget alls för lärarna, eller att de ens får lov att köpa de tillbehör de behöver skapar en otrolig frustration. Framförallt då lärarna vet hur de skulle kunna utforma undervisningen om de bara fick resurserna till det. En annan aspekt är tillgången till lokaler. En lärare säger att hen har tillgång till två grupprum, men att dessa är för små samt att det inte räcker, med tanke på hur grupperna ser ut idag. Det finns heller ingen möjlighet för lärarna att kunna gå åt sidan med de elever som skulle behöva lite extra hjälp, utan har det otur får de sitta i en korridor eller i värsta fall ett kapprum. En lärare menar på att musik är de ämnet där det är ett absolut behov av grupprum, eller åtminstone halvklass, just på grund av den bedömning som idag ska göras på eleverna. Att det inte finns tillräckligt med plats, eller övriga digitala hjälpmedel riskerar att lärare får svårt att skapa möjligheter att följa upp och bedöma eleverna (Georgii-Hemming & Westvall, 2010).

Sammanfattning

För att sammanfatta lärarnas reaktioner på förändringarna, både praktiska som känslomässiga delas de in i de olika delarna för att skapa tydlighet med början i kursplanen. För att få med alla de moment som LGR 11 fört med sig har lärarna varit tvungna att omprioritera planeringen och undervisningen vilket L1 tar upp och diskuterar kring och samtidigt poängterar den tidsbrist som uppstår. Två av lärarna ser förändringarna främst som positiva då det är lättare att motivera eleverna samt lättare att planera och lägga upp undervisningen då det tydligare går att se vad som ska göras. En av lärarna (L2) ser sig själv som en tråkigare och sämre lärare då hen känt sig tvungen att ta bort delar och därmed får svårt att motivera och inspirera eleverna.

Lärarnas reaktioner kring bedömning och dokumentation skiljer sig mellan dem då några är positiva och några negativa, de är dock överens om att målen eleverna ska uppnå är tydligare och lättare att följa. En av lärarna (L2) anser däremot att kunskapskraven är både orimliga och för höga. Hen uttrycker sig i ilska och frustration kring de bedömningar som ska göras kring instrumentspel och huruvida elever kan spela med tajming eller ej; att det ligger för stort fokus på instrumentkunskaper, vilket styrks av L4. Andra aspekter som kommer fram är tidsbristen, att lärarna har svårt att hinna med och göra en bedömning vilket tas upp av L1 och L2, samt att bedömningen kan hämma eleverna likväl som peppa dem (L3).

Grupperna har inte förändrats för lärarna däremot hade de föredragit att få mindre grupper för att kunna göra ett bättre arbete. L4 har dock nyligen fått halvklass i en av sina årskurser och insett att hen ser nya saker hos eleverna under varje lektion vilket hen ser som positivt. Det som har förändrats inom grupperna, vilket lärarna är överens om är inflödet som skett av nyanlända. Alla lärarna menar att det har blivit en utmaning, men deras reaktioner skiljer sig. En lärare (L3) menar att det, trots utmaningen, aldrig känts hopplöst även om det blir mer jobb, vilket även L4 diskuterar. Hen har dock tillgång till hemspråklärare vilket underlättar undervisningen. En annan (L1) fokuserar på den tidsbrist som uppstår då varje moment tar längre tid att genomföra. L2 beskriver att det fungerar "fruktansvärt dåligt" då främst kommunikationen brister. Hen diskuterar även kring att de kulturella skillnaderna kan ha en negativ inverkan, däremot finns det även positiva aspekter med dessa skillnader. Eleverna kan ta till sig av varandras olikheter och olika kunskaper.

En annan aspekt lärarna reagerat på är framförallt bristen på instrument. L2 känner sig frustrerad då hen beskriver de få resurser som finns och vad hen hade kunnat göra om dessa funnits. Hen menar på att hen lämnat in en lista på saker som behövs utan att få någon respons. Bristen på lokaler diskuteras även de av lärarna där de lokaler som finns antingen är för små eller för få. Bristen på lokaler gör även att lärarna inte kan ta någon elev som behöver hjälp åt sidan. På grund av den dokumentation som ska göras idag är både instrument och tillgången till lokaler av vikt, vilket Georgii-Hemming & Westvall (2010) diskuterar i sin studie.

4.3 Lärarnas hantering av förändringarna

I tidigare delar av uppsatsen har det beskrivits vilka förändringar lärarna anser vara de mest omfattande i musikundervisningen samt hur de reagerat på de förändringar som blivit. Under denna del beskriver lärarna hur de hanterar de olika förändringarna som skett och hur de väljer att lägga upp sin undervisning kring dem. Detta har utfallit i tre underteman där jag först analyserar hur lärarna hanterar förändringarna med kursplanen, sedan hur de väljer att planera och lägga upp undervisningen för att kunna göra en så bra och rättvis bedömning som möjligt. Och det tredje, hur de hanterar förändringarna och hur de löser den problematik som uppstår kring grupper och frågor rörande resurser och lokaler.

Kursplanen

Som tidigare beskrivits anser lärarna att kursplanen blivit tydligare och mer strukturerad och det är lättare att se vad och hur de ska göra samt hur eleverna ska bedömas. Däremot är det några av dem som anser att det ligger ett lite för stort fokus på att musicera och på hur väl eleverna spelar ett instrument. Oavsett vad de anser om de förändringar som skett med kursplanen behöver undervisningen och bedömningen ändå genomföras vilket lärarna gör på lite olika sätt.

Jag utgår mycket från kunskapskraven när jag planerar och liksom bockar av...det är bara att man får mer liksom, det känns mer rätt det man gör kanske. (L1)

Jag lägger stort fokus på att musicera och spela tillsammans, och den biten att sjunga tillsammans. Gemensam sång är ju en stor del av kursplanen. (L3)

Det är lite samma sak, men jag tycker många gånger att jag ser mig själv som en tråkigare och torftigare lärare. För mycket utav det jag har gjort som har gjort mig unik som musiklärare, det finns det inte tid för nu. (L2)

Om det är någon som vägrar då talar jag om för dem att du måste faktiskt, det står här i kursplanen att du ska vara med och sjunga. Sen kan det ju hända att de sitter och mimar ibland, men det får man ju stå ut med då. (L4)

Lärarna i studien medger att de har ändrat upplägget både i planeringsfasen och undervisningen, då de känner att de varit tvungna att ta bort vissa moment det inte längre finns tid för då det ligger ett så stort fokus på att hinna planera lektionerna för att kunna bedöma dem. L2 är främst den lärare som påpekar bortfall av moment inom undervisningen på grund av tidsbrist, men som i övrigt inte ändrat så mycket av undervisningen. L1 berättar om ändringarna i upplägget i sin planeringen där hen inte längre utgår från vad som står i det centrala innehållet, utan från kunskapskraven vilka hen använder som en mall och bockar av när ett moment är avslutat. Vidare berättar hen att undervisningen nu känns mer legitim och att det känns mer rätt det hen gör. Detta är någonting som även underlättat för de andra lärarna, att det är tydliga mål för eleverna och att man som lärare har ett konkret dokument att falla tillbaka på om eleverna skulle vägra att delta i undervisningen. Detta händer visserligen ändå, men att nu kan man som lärare säga att vi gör detta därför att.

Den lärare som främst förespråkade att musicera var L3 som, enligt sig själv, lade stort fokus på just denna del tillsammans med att sjunga tillsammans, med motiveringen att det är en stor del av kursplanen. Även om L3 är den läraren som tydligast berättade att hen arbetar mycket med instrumentspel, går det ändå att utläsa av citaten att även de andra lärarna gör detta; de följer alla kursplanen och kunskapskraven där musicerande och att skapa musik tillsammans har en stor del.

Betyg och bedömning

Både den betygsättning som idag ska ske i skolan samt den bedömning lärarna behöver göra för varje elev har, som beskrivits tidigare, skapat problem hos vissa av lärarna i studien då det blivit väldigt mycket som ska dokumenteras utan att lärarna fått mer tid. Oavsett så behöver bedömningen göras, men frågan är hur lärarna arbetar för att få ett så bra resultat som möjligt. Nedan kommer några citat där lärarna beskriver hur de går tillväga först med bedömningen i undervisningen och sedan dokumentationen som sker efteråt.

Jag använder mycket med att dela in dem i grupper och att jag själv spelar och bedömer härinne och så kanske de gör något mer digitalt skapande i ett grupprum. (L1)

Jag brukar göra så att jag jobbar kanske i några veckor med ett moment, och sen brukar jag ha så kallade små avstämningar. Och då brukar jag ha med mig någon annan uppgift ett par veckor som klassen kan jobba med och då kan jag plocka ut eleverna mer enskilt där jag märkt att det behövs. (L3)

Ett tag försökte jag göra moment jag kunde spela in på Ipaden och filma när de sjöng. Och då fick jag ju se om dom deltog. Och sen var det någon förälder som klagade. (L2)

Jag gör inte så att jag kollar om eleven är värd E, C eller A sådär perfekt utan är alla med och deltar i exempelvis sång så får dom E... Jag gör så att dom som ska få ett A, dom, antingen så säger jag att de som aspirerar på ett A får sjunga upp för mig. (L4)

Hela lektionsupplägget lärarna gör baseras och fokuseras på hur saker och ting ska bedömas, vilket vi tidigare i studien fått veta inte är optimalt för framförallt L2 som då istället känner att de moment hen tyckt varit viktiga och givande försvinner av just den orsaken att det inte är bedömningsbart. Just

detta skapar frustration hos den specifika läraren och hen känner sig dålig och rent ut sagt hjälplös. Det tar dock inte bort det faktum att lärarna inte försöker. Genom att använda sig av olika metoder har de skapat en undervisning och ett upplägg som de känner fungerar någorlunda för dem. L2 känner dock att hen fått mothugg från föräldrar i sina försök att dokumentera elevernas utveckling. Dokumentationen som gjordes i detta fall var videoinspelning med Ipad som läraren sedan kunde titta på och på så vis kunna hinna se och bedöma eleverna. Hen berättar vidare kring användandet av mikrofoner i körsammanhang just för att kunna få en klar bild över huruvida eleverna deltar i sång eller ej samt hur väl de följer melodin. Dessa moment möttes av klagomål från föräldrar vilket i sin tur fick läraren i fråga att känna sig utsatt, okunnig och framförallt hjälplös, inget av det hen försökte med var tillräckligt bra.

Utöver digitala verktyg använder sig lärarna även av grupper. L1 har delat in klassen i mindre grupper med olika områden där någon grupp arbetar med digitala verktyg och en annan med att spela exempelvis piano eller gitarr. Upplägget ser ut så för att hen ska kunna spendera mer tid med varje grupp kring bedömningen och få möjligheter att se varje elev. En annan typ av grupparbete utförs av L4 där hen delar in klassen i två delar, där ena halvan av klassen spelar och andra halvan lyssnar för att sedan bytas av. Vidare berättar hen om sin syn på bedömning, att det räcker att en elev deltar i exempelvis sång för att bli godkänd. Om någon elev då aspirerar på ett A får de vänta till efter lektionen och visa vad de kan. På det sättet känner L4 att hen får en möjlighet att se och bedöma alla elever utifrån deras förmåga utan skapa massa dramatik. L3 väljer att arbeta med ett moment i ett par veckor för att sedan stämma av med klassen genom att prata med dem en och en, samt hjälpa dem med det de behöver träna på till nästa gång de arbetar med momentet igen. För att få möjligheten till detta har hen vid dessa tillfällen med sig skriftliga uppgifter som de övriga eleverna kan arbeta med.

För att kunna utföra de bedömningar som krävs utifrån kunskapskraven måste lärarna på något sätt dokumentera elevernas framgångar. Enligt Skolverket ska de använda sig av elevernas individuella utvecklingsplan, vilket är ett dokument både elever, lärare och föräldrar kan ta del av. Tidigare i uppsatsen förklarades innebörden av denna, att den syftar till att alla elever, oavsett nivå eller bakgrund, ska få möjlighet att utvecklas och nå kunskapskraven, samt att det i detta dokument ska stå vad elevernas svårigheter är och vilka möjligheter och eventuella hjälpmedel de har rätt till för att utvecklas (Skolverket, 2013).

Jag brukar göra en mall över saker de ska kunna och sedan fylla i den efterhand med betyg. (L1)

Vi som är anställda på Kulturskolan missar ofta den där informationen hur lärarna ska föra statistiken och allt det där. Så för min del har jag ju fått skapa lite mina egna system. (L3)

Vi var inte med på tåget när alla lärare i staden gick BFL utbildningen. Jag har gjort några halvhjärtade försök att göra tydliga matriser, men inte så att jag presenterat dem för eleverna. (L2)

På någon skola var dom väldigt petnoga med denna dokumentation och varje elev skulle det berättas om hur den hade lyckats på sitt instrument och såhär. Men här är vi lite mer överskirande. Så att det är liksom utifrån betygen man ser det mera då va, och då behöver man inte, tycker jag, gå in på varje instrumentkunskaper, hur man skriver det, utan det har jag ju in min betygsättning. (L4)

Den dokumentation som sker i samband med lärarnas bedömning skiljer sig något beroende på om de arbetar fast på skolan eller om de är inhyrda som musiklärare från Kulturskolan, samt att det även skiljer sig beroende på vilken skolan läraren arbetar på. Detta fenomen är även något som visats i tidigare studier och kan ha att göra med, enligt Georgii-Hemming & Westvall (2010), den decentralisering som skedde i Sverige under 90-talet. De beskriver att orsaken till skillnaderna kan vara att lärare, tillsammans med elever, anpassar och utformar en undervisning som fungerar för just

den gruppen eller den skolan. En av lärarna i studien känner att de gör en bra och grundlig dokumentation medan några av de andra känner att de kanske främst inte har fått någon utbildning kring hur eleverna ska bedömas och därmed inte har den kunskapen som krävs för att göra den dokumentation som skolorna vill ha och hittar då på egna system att dokumentera på. Eller så känner de att de inte har tid att göra en grundlig dokumentation. Däremot så försöker alla lärare att göra någon form av dokumentation som de dock främst gör för att underlätta för sig själva. De tar sig tid att försöka skriva mellan varje lektion vad varje elev gjort, antingen i de dokument som ska användas dvs eleverna IUP eller i dokument och matriser de gjort själva. L2 berättar att hen brukar färgkoda sina matriser i färgerna röd, grön, och gul för att kunna ha reda på hur väl en elev utfört någonting. En annan lärare håller sig främst till den dokumentation som görs i samband med betyg (L4). Vidare berättar hen att hen markerar de elever som får varningar, i dessa varningar skrivs sedan vad eleven måste göra för att klara godkänt.

Sammanfattningsvis använder sig alla lärarna i studien av någon form av dokumentation i samband med bedömning, främst för att underlätta för sig själva, men även för att eleverna ska kunna se vad som förväntas av dem. Den problematik som uppstår är dock att dokumentationen skiljer sig från skola till skola och huruvida om läraren är anställd på skolan eller inhyrd. De lärare som är inhyrda känner att de inte får tillräckligt mycket kunskap kring BFL (Bedömning för lärande) för att kunna göra en korrekt dokumentation i elevernas IUP. En av de många orsaker som gör att lärarna inte känner att det gör en grundlig dokumentation är främst då de anser att det inte finns någon tid till att göra den.

Grupper och resurser

Som vi tidigare fått reda på är det väldigt sällan det förekommer halvklass på skolorna i ämnet musik. Alla lärarna i studien anser att det mest optimala hade varit att ha just halvklass, detta dock lite beroende på vad som ska göras vid ett specifikt tillfälle. Vissa av lärarna menar att det ibland kan vara roligt att vara fler elever, medan det vid andra tillfällen skulle behöva vara mindre klasser. Hos någon av lärarna påverkar skolans resurser, dvs utbud av såväl material som lokaler, upplägget på lektionerna, medan en annan får tillgång till det material som krävs. Hur lärarna väljer att arbeta med de nyanlända som kommit skiljer sig även detta något, men alla är överens om att det är en verklig utmaning. Nedan tar jag först upp hur lärarna arbetar med den gruppstorlek och resurser de har för att sedan gå in på hur de lägger upp undervisningen med anpassning för de som är nyanlända.

Jag delar upp dem i grupper, för vi kan ju, alla kan ju inte göra samma sak samtidigt. (L1)

Vi arbetar mycket med Garageband...men vi har inte Ipad till alla elever. (L1)

För min egen del har jag gjort så att vi jobbar med gitarrspel i 4 veckor där jag gör mina genomgångar i helklass och vi spelar tillsammans allihopa. (L3)

Vi använder Garageband och, vi har inte gjort egen musik än, men vi har ju använt liksom spelgrejerna, använt pianoklaviatur...Och då kan ju eleverna sitta och spela med lurar och på sin Ipad och då har alla ett instrument. (L2)

Eleverna sitter två och två på keyboard och så har dom hörlurar...och så får dom prova på enkla barnmelodier. (L4)

I nian fick jag halvklass med 12 i varje och då får jag verkligen fokus på spelande, och då kan jag också hävda att i 7:an och 8:an kan man ha lite mer teori och göra dom kulturella bitarna. (L4)

Tidigare i studien har det diskuterats kring hur resurserna skiljer sig för de olika lärarna, något som även tas upp i skolinspektionens granskning om musikundervisningen i skolan (Skolinspektionen,

2011). Hos vissa finns det inte tillräckligt med instrument där de istället får ta till andra resurser som digitala verktyg. L2 använder sig av Ipad i samband med instrumentspel, vilket hen känner fungerar väldigt bra samtidigt som eleverna tycker att undervisningen blir roligare. Ipaden fungerar just här väldigt bra som instrumentkomplement till undervisningen, samtidigt som det digitala skapandet får en plats i undervisningen. Problematiken som uppstår för de lärarna som använder sig av Ipad i det digitala skapandet är att det inte finns tillräckligt många. En lösning som gjorts då är att dela in klassen i grupper där varje grupp arbetar med olika moment, en grupp med digitalt skapande och en annan med att spela osv. På så sätt har läraren i detta fall ordnat så att det finns resurser till alla. När eleverna lär sig instrumentspel sitter de antingen med en gitarr eller en keyboard, där läraren först har en genomgång med eleverna kring hur de spelar låten för att sedan spela den tillsammans. Det som provas är framförallt enklare barnvisor till en början. L4, som arbetar på en skola med bra resurser, låter eleverna sitta tillsammans två och två och försöka lära sig en melodi genom att pröva sig fram. Samma lärare fick även igenom på sin skola att få halvklass i årskurs nio vilket lett till att hen kunnat lägga mer fokus på att spela då gruppen är mindre och där hen får möjlighet att se varje elev. I de lägre åldrarna kan hen då fokusera mer på att gå igenom det kulturella samt även det teoretiska.

Upplägget på undervisningen för nyanlända ser även detta lite olika ut. De olika lärarna har tidigare i uppsatsen poängterat den frustration de känner då de anser att de inte kan avgöra huruvida en elevs deltagande beror på brister i språket, eller om det finns några bakomliggande kulturella orsaker. Men genom att utgå från Skollagens tredje kapitel §2 så ska alla elever ska ges ledning och stimulans för att kunna utvecklas utifrån sina egna förutsättningar (SFS 2014:458).

Jag har upplevt att ofta kan det vara så att det kan finnas barn i samma klass som talar samma språk som den nya eleven och då har jag använt den eleven lite som en tolk. Att de har stöttat den nya eleven, och det har fungerat ganska bra. (L3)

Vi sjunger och eleverna får så sakta vara med och nynna melodin och sen brukar texten komma sådär efter några månader. (L3)

De blir inlussade i de praktiska ämnena och det förstår man ju för att de har ju sin musik och de kan ju liksom visa andra och det är ju lättare på ett sätt. (L1)

De fick ett prov i musikhistoria. Då får dom liksom en karta på instrument som jag har klippt och klistrat och så, vad dom heter. Och dom tar med sig de papprena till sin assistent eller hemspråklärare. (L4)

Att arbeta med nyanlända anser lärarna vara en utmaning, vilket togs upp i tidigare avsnitt. De försöker dock anpassa undervisningen på ett så bra och effektivt sätt som möjligt med olika tillvägagångssätt. En av lärarna använder sig av andra elever i klassen som möjligen talar samma språk, då lärarna anser att det största hindret för dessa elever är den bristande kommunikationen. För att komma runt den problematiken som uppstår med språket väljer framförallt en av lärarna (L4) att använda sig av bilder för att kommunicera, vilket även L3 gör även om det inte framgår i citaten. Bilder används då musik är ett ämne där det inte nödvändigtvis krävs samtal. L3 börjar med att försöka få med eleven i klassen, i gemenskapen, genom att låta hen försöka nynna med till de melodier de sjunger. Vidare säger hen även att det väldigt enkelt går att visa med kroppen hur och vad eleven ska göra. Ska hen lära sig spela gitarr går det enkelt att visa med bilder hur ett ackord ska tas, om eleven då inte förstår går det enkelt att visa på en annan gitarr. På det sättet blir eleven delaktig i undervisningen vilket L3 anser vara av största vikt. En annan lärare (L1) använder sig av dessa elever i undervisningen då de har en annan kulturell bakgrund och oftast en annan typ av musik, någonting som alla elever kan ha nytta av i undervisningen.

5. Diskussion

I studien har jag utgått från tre större förändringar i skolan som alla på något vis skett på grund av förändringar i samhället. Först och främst en ny och mer detaljerad, strukturerad och målstyrd läroplan, Skolverkets direktiv kring striktare dokumentation samt gruppstorlekar och påverkan av nyanlända elever i klassrummet. Syftet med studien är att undersöka hur fyra lärare resonerar kring dessa förändringar, vilket inte bara innefattar att beskriva förändringarna utan även hur de reagerar på dem och hur de hanterar dem och anpassar sig efter dem i klassrummet. Dessa tre huvuddelar studerades och utföll i olika underteman: kursplanen, betyg och bedömning samt grupper och resurser.

5.1 Förändringar

Lärarna i studien diskuterar kring vad de anser förändrats sedan införandet av den nya läroplanen och kom fram till framförallt två stora förändringar, den ena att kursplanen är mer strukturerad och lättare att följa och den andra att läroplanen nu är mer målfokuserad än tidigare, vilket tydligt visas på införandet av betyg och bedömning även i de lägre åldrarna. Dessa resultat stämmer överens med resultaten i Zandén & Ferm Thoresons (2015) studie. Att läroplanen är lättare att följa och lättare att förklara för eleverna ser de som en positiv förändring. Däremot har några av dem reagerat negativt på den bedömning som nu ska ske på elevernas instrumentkunskaper och instrumentspel. Zandén & Ferm Thorgerson (2015) diskuterar även kring det fokus som ligger på att musicera, vilket även lärarna i denna studie diskuterar, de ser det dock inte som någon direkt förändring från tidigare kursplan då detta fanns med även i Lpo 94, utan vad de diskuterar är bedömningen på elevernas musicerande.

Storleken på grupperna har inte förändrats märkbart för någon av lärarna, möjligen att någon av dem fått mindre grupper under en period, eller någon som fått halvklass i en årskurs för att underlätta arbetet med betyg och bedömning. Lärarna är dock överens om det som har förändrats är inflödet av nyanlända vilket, enligt Norberg (2017), påverkar undervisningen i skolan. Enligt Nilsson & Bunar (2015) ska dessa elever ha rätt till utbildning men det finns däremot inga direkt regler och direktiv kring hur detta ska göras utan det är upp till varje skola att se till att eleverna får en utbildning. Norberg (2017) skriver att alla elever ska få tillgång till förberedelseklasser så att de får lära sig språket. Lärarna i studien däremot anser att detta brister då deras upplevelser är att dessa elever direkt skeppas ut i klasserna utan vare sig kunskaper inom språk eller kultur, vilket skapar problem i undervisningen.

Tillgången till de resurser som krävs är någonting vissa av lärarna faktiskt ser en förändring kring. De menar att det nu är lättare att kunna hävda varför det behövs digitala medel och instrument i undervisningen. Utan dessa når eleverna inte upp till kunskapskraven. Däremot finns det lärare som anser att det brister kring detta och att de inte får någon möjlighet att köpa in de resurser som nu behövs i undervisningen. Även Skolinspektionens (2011) granskning ser brister i detta. De menar att det ligger på rektorns ansvar att se till att de resurser som krävs finns på skolan, av vad de kan se är det på många skolor musikläraren som nu är ansvarig. Däremot anser några av lärarna att detta är en trend som börjar vända då det, med införandet av LGR 11, blir ett tvång att resurser finns.

5.2 Reaktionen

Att förändringarna som sker på en samhälls nivå påverkar lärarna i såväl det praktiska arbetet som deras känslomässiga tillstånd diskuteras av Ball (2003), Hargreaves (2001), Lee & Yin (2010) samt Lee et.al (2013). Ball (2003) menar att, som tidigare diskuterats, varje förändring som sker inom ett specifikt område även påverkar alla inom det området. Vidare är läraryrket ett av de yrken där

känslorna styr vilket gör att känslomässiga reaktioner är oundvikliga i samband med förändringar (Hargreaves, 2001; Lee & Yin, 2010; Lee et.al, 2013). Dessa tre sistnämnda tar upp och diskuterar kring vilka typer av känslor man som lärare kan få i samband med en förändring, vilket stämmer överens med de känslomässiga reaktioner som syns även i denna studie, där lärare uppvisar frustration, ilska, dåligt självförtroende och hjälplöshet för att bara nämna några. Det går däremot också att se i studien att vissa av lärarna är positiva till kursplanen, som har haft det lätt att ta den till sig och skapa sig en fungerande rutin för att kunna undervisa kring den. Kascak, et.al (2016) skriver om detta och menar att det är lättare att implementera förändringar om man är positivt inställd till dem och svårare om man är negativ, vilket kan vara en av förutsättningarna för de olika lärarna i studien.

En tråd som går att se i analysen av lärarnas resonemang är den frustration och hjälplöshet som går att se i samband med den dokumentation och bedömning som ska göras på alla elever. Det är ingen frustration som pekar ut någon enskild del utan alla dessa tre, dokumentation, bedömning och gruppstorlek, har en gemensam nämnare, nämligen den tidsbrist som uppstår. Det är den tidsbrist som gör att lärarna känner sig frustrerade och stressade över att hinna med det som står i kursplanen. Detta stämmer även överens med både resultaten som Georgii-Hemming & Westvalls (2010) och Zandén & Ferm Thorgerson (2015) kommit fram till i deras studie. Vidare diskuterar de kring den tidsbrist som uppstår i samband med den dokumentation som krävs och den frustration lärarna känner då de numer måste planera undervisningen för att kunna bedöma den och inte för att undervisa, vilket även går att se i denna studie. Detta har skapat ett mindre fokus på den kreativa miljö undervisningen borde syfta till och där lärare nu blivit tvungna att ta bort moment de ansett varit betydelsefulla vilket i sin tur skapat sämre självförtroende hos dem.

Kursplanen fokuserar mycket på vad eleverna ska bedömas på vilket får mothugg från framförallt en av lärarna som anser att kunskapskraven är för höga för eleverna, både utifrån det faktum att eleverna bedöms på sina instrumentkunskaper, men även att betygen går lägre ner i åldrarna. Båda dessa delar frambringar stor ilska hos en av lärarna i studien, medan andra ser det som positivt. Deras resonemang är att det är lättare att se hur man som lärare ska lägga upp och planera sin undervisning och vad eleverna ska bli bedömda på samt att eleverna i det långa loppet får en bättre musikundervisning. Dessa två skilda är exempel på det Kascak et.al (2016) diskuterar. De som är positivt inställda har lättare att implementera förändringarna i sin undervisning än de som är negativt inställda.

Zandén & Ferm Thorgerson (2015) diskuterar vidare kring kursplanen och dess kunskapskrav och får som resultat att lärarna anser att det är lättare att motivera eleverna till att delta, vilket även visas i denna studie där framförallt en av lärarna specifikt diskuterar kring detta. Lärarna menar också att sedan införandet av LGR 11 har de blivit noggrannare i sina bedömningar just för att kursplanen är såpass tydlig och strukturerad, det står tydligt vad och hur eleverna ska bli bedömda, vilket de alla ser som något positivt.

Slutligen diskuterar lärarna kring de nyanlända elever som idag finns i klasserna. Alla lärarna i studien ser det som en utmaning med dessa elever, då de oftast inte förstår språket, vilket betyder att lärarna har vare sig kunskap kring eleverna eller kunskap kring elevernas språk, eller om de förstår det som sägs på lektionerna. Dessa elever ska, enligt det svenska skolsystemet, få gå i förberedelseklass (Norberg, 2017), men detta är något lärarna anser brister samt att det är något som skapar frustration hos dem, då det kräver mer tid kring varje moment och mindre tid till att hinna med det som står i kursplanen och det som ska dokumenteras. Fördelen de kan se och känna är att dessa elever kan tillföra sin egna musikaliska bakgrund till resten av klassen, vilket, enligt lärarna,

kräver att kommunikationen fungerar. Däremot är inte alla lärare negativ inställda till detta och menar att alla problem eller motgångar går att reda ut om man bara är villig till det.

För att sammanfatta lärarnas reaktioner kring förändringarna går det att se att framförallt L2 uppvisar frustration och ilska gentemot LGR 11 och dess bedömning, där orsakerna främst är att hen anser att elever i de lägre åldrarna inte borde bli bedömda samt att hen varit tvungen att ta bort många delar ur sin undervisning då de inte, enligt L2, varit bedömningsbara. Detta typ av synsätt går att jämföras med vad Kascaak et.al (2016) kallar för ett ”nostalgiskt synsätt” vilket betyder att det som alltid fungerat kommer att fortsätta fungera, det är någonting som känns hemma. Detta kan skapa oro och frustration hos läraren då en förändring kräver att de förändrar sitt synsätt till de metoder som är lämpliga att använda. Dessa lärare är ofta negativt inställda till alla förändringar som sker och får på så vis svårt att implementera en ny undervisning och ett nytt synsätt. Till skillnad från de lärare som ser förändringen som något positivt; att förändringen tillför någonting och skapar något bättre.

5.3 Hantering och anpassning

Själva planeringen har förändrats för lärarna. Alla fokuserar nu mer på att skapa en undervisning som går att bedöma. Vissa fokuserar på kunskapskraven och andra främst på att eleverna ska musicera. En av lärarna har känt sig tvungen att ta bort moment då hen anser att de inte är bedömningsbara. Utifrån dessa förändringar är det svårt att dra några generella slutsatser kring hur planeringen förändrats för alla lärare, mer än att planeringen har förändrats. Zandén & Ferm Thorgerson (2015) diskuterar i deras studie att lärarna anser att planeringen nu fokuserar kring hur allt ska bedömas, vilket även går att se i denna studien.

För att kunna göra undervisningen så effektiv som möjligt och för att få möjlighet att hinna med alla elever och att bedöma dem, valde några av lärarna att använda sig av att dela in eleverna i grupper vilket har gjorts på lite olika vis. Grupperna kan vara allt från att dela in klassen i två delar där ena gruppen spelar och andra lyssnar och vise versa. Andra har använt sig av att dela in i dem mindre grupper för att under varje lektion kunna lägga mer fokus på en grupp. Upplägget ser även ut så då det inte finns resurser så det räcker till alla, vilket betyder att grupperna arbetar med olika moment. Att arbeta med ett moment under några veckor för att sedan stämma av är också ett sätt som används. Varje avstämning/bedömning sker individuellt där övriga elever arbetar med någon skriftlig uppgift. En lärare delar in undervisningen mellan årskurserna och fokuserar på musicerandet när eleverna är äldre och hen har tillgång till mindre grupper.

Arbetet med nyanlända elever är, som lärarna påpekat, en utmaning och någonting som påverkar klasserna, vilket även tas upp av Norberg (2017). Det som är den största utmaningen för lärarna är bristen på den språkliga kommunikationen och förståelsen, vilket även påpekas av en av lärarna som väljer att inte gå in på hur hen löser detta. Däremot diskuterar övriga lärare kring deras lösningar vilket är att använda sig av bilder och kroppsspråk för att göra sig förstådda. De använder sig även av de andra eleverna i klassen som, om möjligt, talar samma språk. Kunskaperna kring musik som eleven besitter används även dessa i klassrummet, vilket kan vara att eleven visar en annan typ av musik, något som kan gynna alla elever i klassen då eleverna, enligt kursplanen, ska utveckla kunskaper och förståelse för olika musikkulturer (Skolverket, 2011).

Lärarna använder sig sällan av elevernas IUP då de inte fått någon utbildning kring hur dessa ska användas, något som även Skolverket (2016) ser en brist med, däremot dokumenterar de alla elevernas kunskaper men det görs på olika sätt. Däremot har de svårt att finna tiden till att göra en grundlig dokumentation för alla elever, det vanligaste är att de sitter ett par minuter mellan varje lektion, eller ett par minuter med varje elev under varje lektion.

6. Slutsats

Uppsatsen visar, framförallt inom förändringar kring bedömningen och lärares reaktioner kring dessa, att det finns lärare som ställer sig både negativt till förändringarna men även lärare som är positiva till dem. Den lärare (L2) som uppvisar mest negativitet gentemot förändringarna kring bedömning uppvisar frustration och missnöje och ser sig inte längre som en bra lärare, detta lite som om hen har gett upp. Denna lärare försöker med olika metoder att bedöma eleverna, men ser bedömningen som en problematik. De lärare som är positiva ser förändringen med kursplanen och bedömningen som någonting bra, någonting som kan hjälpa dem i deras planering och undervisning. De ser problematiken som uppstår och diskuterar kring den, däremot beskriver de hur de tar sig runt problematiken. Detsamma gäller den förändring som skett inom grupperna och framförallt med nyanlända elever. Lärare med en negativ inställning ser endast problematiken med dessa elever och fokuserar mycket på att det inte har möjligheten att kommunicera med dem. Medan de andra lärarna hittar andra lösningar, via kroppsspråk och bilder.

En annan slutsats är att lärarna anser sig ha för lite tid och kunskap kring den dokumentation som behöver göras vilket även tas upp och diskuteras av Skolverket (2016). Däremot anser de att dokumentationen är bra då de får en överblick kring varje elevs nivå.

Utifrån denna uppsats har jag dragit två slutsatser:

- De lärare som är positiva till förändringar som sker känner mindre stress och frustration över olika situationer, de löser även de problem som uppstår på ett effektivt sätt. Tillskillnad från de som har en negativ inställning.
- Lärare behöver bättre kunskap kring IUP och hur denna ska genomföras. Både hur de själva ska göra samt hur de ska implementera den i undervisningen. Det behövs även mer tid och fler tillfällen att kunna göra dessa dokumentationer utöver de få minuterna mellan lektioner.

6.1 Didaktiska konsekvenser

Genom att ta del av tidigare forskning kring lärares känslomässiga reaktioner kring förändringar tror jag att det kan bli lättare att anpassa sig till olika förändringar som sker. En av mina slutsatser i uppsatsen är att den inställning man som lärare har till förändringen är det som avgör hur väl man kan implementera förändringen till skolans vardag och klassrummet. Självklart är det även viktigt att kunna vara kritisk till vissa förändringar som sker, men det är skillnad på att vara kritisk och att vara negativ. Den känslomässiga attityden och en positiv inställning tror jag är de största egenskaperna man kan ha som lärare och någonting som jag kommer att försöka leva efter när jag börjar arbeta.

6.2 Fortsatt forskning

Av det jag har sett i denna uppsats är användningen av IUP något som görs väldigt sällan och lärarna väljer att hellre skapa egna matriser då de inte fått någon utbildning kring hur en IUP ska skrivas eller hur den kan användas i undervisningen. De som använder IUP menar att detta skiljer sig mellan olika skolor där vissa är väldigt noggranna och andra inte. Ett förslag på fortsatt forskning hade varit att undersöka hur olika skolor arbetar med IUP och hur musiklärare får ta del av den information och utbildning som ges oavsett om anställning sker på skolan eller via kulturskolan.

Källhänvisningar

- Ball, S J. (2003). The teachers' soul and the terrors of performativity. *Journal of Education Policy*. 18(2), 215-228, doi: 10-1080/0268093022000043065.
- Bryman, A. (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Malmö: Liber AB.
- Börjesson, M. (2016). *Från likvärdighet till marknad: en studie av offentligt och privat inflytande över skolans styrning i svensk utbildningspolitik 1969-1999*. Diss. Örebro : Örebro universitet, 2016. Örebro.
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2011). *Research methods in Education*. New York: Routledge.
- Cross, D. I, & Hong, Ji. Y. (2009). Beliefs and professional identity: Critical constructs in examine the impact of reform on the emotional experiences of teachers. I Schutz, P.A. & Zembylas, M. *Advances in Teacher Emotion Research : The Impact on Teachers' Lives*. Boston, MA: Springer US.
- Georgii-Hemming, E. & Westvall, M. (2010). Music education - a personal matter? examine the current discourse of music education in Sweden. *British Journal of Music Education*. 27(1), 21-33, doi: 10.1017/S0265051709990179.
- Hargreaves, A. (2001). The emotional geographies of teaching. *Teacher's College Record*, 103(6). 1056-1080.
- Kascak, O., Pupala, B., & Mbugua, T. (2016). Slovak Preschool Curriculum Reform and Teachers' Emotions: An analysis of Facebook Posts. *Early Childhood Education Journal*. 44(6), 573-580, doi: 10.1007/s10643-015-0741-2.
- Kvale, S. & Brinkman, S. (2014). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. Lund: Studentlitteratur.
- Lee, J. C., Huang, Y. X., Law, E. H., & Wang, M. (2013). Professional identities and emotions of teachers in the context of curriculum reform: a Chinese perspective. *Asia-Pacific Journal Of Teacher Education*, 41(3), 271-287. doi:10.1080/1359866X.2013.809052.
- Lee, J. C., & Yin, H. (2011). Teachers' emotions and professional identity in curriculum reform: A Chinese perspective. *Journal Of Educational Change*, 12(1), 25-46. doi:10.1007/s10833-010-9149-3.
- Lindgren, M. & Ericsson, C. (2010). The Rock Band Context as Discursive Governance in Music education in Swedish Schools. *Action, Criticism, and Theory for Music Education*. 9(3), 35-54.
- Lundahl, C. (2014). *Bedömning för lärande*. Lund: Studentlitteratur.
- Mårell-Olsson, E. (2012). *Att göra lärandet synligt? - individuella utvecklingsplaner och digital dokumentation*. Diss. Umeå : Umeå universitet, 2012. Umeå.

Nilsson, J. & Bunar, N. (2015). Educational responses to newly arrived students in Sweden: understanding the structure and influence of post-migration ecology. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 60(4), 399-416, doi: 10.1080/00313831.2015.1024160.

Norberg, K. (2017). Educational leadership and immigration: preparation, practice and policy - the Swedish case. *International Journal of Educational Management*. 31(5), 633-645, doi: 10.1108/IJEM-08-2016.0162.

Norman, S. J. (2010). The human face of school reform. *National Forum of Educational Administration and Supervision Journal*, 27(4), 1-6.

SFS 2014:458. *Skollag*. Stockholm: Skolverket.

Skolinspektionen (2011). *Musik i grundskolan - är du med på noterna rektorn?* Stockholm: Skolinspektionen.

Skolverket (2011). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011*. Stockholm: Skolverket.

Skolverket (2013). *Allmänna råd med kommentarer om utvecklingssamtalet och den skriftliga individuella utvecklingsplanen*. Stockholm: Skolverket.

Skolverket (2014). *Tidigare betygssystem*. Hämtad 2017-04-04, från <https://www.skolverket.se/bedomning/betyg/tidigare-betygssystem-1.46885#>

Skolverket (2016). *IUP - en utmaning för läraren*. Hämtad 2017-03-28, från <https://www.skolverket.se/skolutveckling/forskning/didaktik/relationer-larande/iup-en-utmaning-for-lararen-1.206819>

Skolverket (2016). *IUP ett verktyg som eleven måste förstå*. Hämtad 2017-03-28, från <https://www.skolverket.se/skolutveckling/forskning/bedomning/relationer-larande/iup-ett-verktyg-som-eleverna-maste-forsta-1.125924>

Utbildningsdepartementet (1994). *Kursplaner för grundskolan*. Stockholm: Utbildningsdepartementet.

van der Sluis, M. E., Reezigt, G. J., & Borghans, L. (2017). Implementing New Public Management in Educational Policy. *Educational Policy*, 31(3), 303-329. doi:10.1177/0895904815598393.

Vetenskapsrådet. (2002). *Forskningsetiska principer - inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. Stockholm: Vetenskapsrådet.

Zandén, O. & Ferm Thorgersen, C. (2015). Teaching for learning or for documentation? Music teachers' perspectives on a Swedish curriculum reform. *British Journal of Music Education*. 32(1), 37-50, doi: 10.1017/S0265051714000266.

Bilagor

Intervjuguide

Läroplanen

- Har det skett några förändringar i musikundervisningen sedan den nya läroplanen om man jämför med Lpo 94? I så fall vilka är dessa?
- Vad finns det för konsekvenser med dessa förändringar? Positiva som negativa?
- På vilket/vilka sätt har LGR 11 förändrat undervisningen för dig som lärare? positiva som negativa?

Tid och gruppstorlek

- Musikundervisningens timplan ligger idag på 230 timmar för grundskolan dvs ca 38,5 minuter/veckan. Hur hanterar du den tiden som ges för att eleverna ska uppnå kunskapskraven?

- LGR 11 är mer omfattande - eleverna ska lära sig mer men får inte mer tid att lära sig, hur löser du det?

- Har storleken på elevgrupperna förändrats över åren och hur påverkar det dig i din undervisning?
- Anser du att det blivit en förändring med nyanlända elever?

Dokumentation

- Enligt nya riktlinjer från skolverket ska lärare dokumentera alla elevers framgång eller svårigheter i deras IUP. På vilket/vilka sätt påverkar denna dokumentation din undervisning och hur hanterar du dem?

Övrigt

- Vad finns det för andra förändringar som skett som du, ur ett lärarperspektiv, kan se?
- Hur hanterar du som lärare dessa förändringar och hur arbetar du utifrån dem i klassrummet?